

TELLIJATELE

Omniva lõikab muutustest kasu

Omnivas vähenes tootmiskulu ligi paarkümmend protsenti ja tootlikkus kasvas ligi kolmandiku, kuna ühe esimese logistikatettevõttena kasutatakse Lean-põhimõtteid. ▶**Logistika**

IMMIGRATSIOON

Valmis hakkajaid pagulasi palkama

Kui meie ukse taha tuleks mõni pagulasest keemiainsener, võtaks ma ta hea meelega tööle, ütles Molycorp Silmeti juht **David O'Brock**. ▶**6-7**

Äripäev

Neljapäev, 28. mai 2015
nr 101 (5228) **3 eurot**

↓ EUR/USD
1,0863

↑ USD/EUR
0,9206

↓ EUR/SEK
9,2708

↓ EUR/RUB
56,4100

↑ NordPool
34,52

↓ Euribor
0,052%

↑ **RAHANDUSMINISTEERIUMI** hoonet lammutava Aspen Grupi juhatase liige Kaidar Erik süüdistustega ei nõustu, kinnitades, et palka nad mustalt juurde ei maksa. FOTO: EIKO KINK

Kahtlane palgavahe

▶ Lammutusteenust pakkuvate ettevõtete palgad erinevad nii suurelt, et tekib ümbrikupalga maksmise kahtlus. ▶**4-5**

GASELL

Karjäärimeeste edukas vahespurt

"Meil on üheks kiirenduseks veel sahmakat sees," on kaevandusfirma Geoforce juht ja kaasomanik Aarne Rohtvee enesekindel, et firma suudab taas laieneda nagu paari aasta eest. ▶**10-11**

POLIITIKA

Soome teeb maksuvangerdusi

Soome uus valitsus plaanib riigi majanduse jalgele tõstmiseks mitut maksumuudatust - tõstetakse tubakaaktsiisi ja kinnisvaramakse, samas tööjõumakse langetatakse. ▶**8-9**

INVESTOR

Intressisula mõju aktsiatele

Euroopa Keskpanga rahatrüki tõttu seisavad investorid silmitsi uue olukorraga, kus negatiivsed intressimäärad on normaalsus. Mida tähendab see aktsiahindadele? ▶**20-21**

KOLUMN

„Jens Spendrup: Kui sa tead, mida teema peab, siis tee seda. Kui sa ei tea, mida teha, siis teeme seda koos.

Rootsi õllepruul kirjeldab, milline on tema hinnangul hea juht. ▶**18**

TEGIJA

Kristen Michal suhtus ettevõtjatesse üleolevalt

Majandus- ja taristuminister võrdles Eesti Aasta Ettevõtjate ümarlual ettevõtjaid lastega, kellel on vastuolulised ootused. Michali võrdlus tundus kohatu ning võis sellise tähtsusega üritusel tekitada pigem negatiivset kui positiivset vastukaja. Reformierakonna rahastamiskandaaliga halba

kuulsust kogunud poliitik tegi endale karuteene, kui väljendas üleolekut nende suhtes, kellega ta peaks tegelikult koostööd tegema kui partner. Majandusministrina võiks Michal proovida hoiduda teravatest väljaütlemistest, sest mehe usaldusväärsus ja tõsiseltvõetavus pole senini paljude jaoks kuigi kõrge.

ÄRIPÄEV 28. mai 2015

toimetaja Ken Rohelaan, tel 667 0254, e-post ken.rohelaan@aripaev.ee

TÄNA ÄRIPÄEVA VEEBIS

Kas ehitajatel jagub tööd?

Täna hommikul avaldas statistikaamet ehitussektori näitajad tänavuse esimese kvartali kohta.

UURI ÄRIPÄEVA-EST

MULLU esimeses kvartalis aasta varasemaga võrreldes vähenes ehitustegevus Eestis 2% ja välisriikides ligi viiendiku võrra.

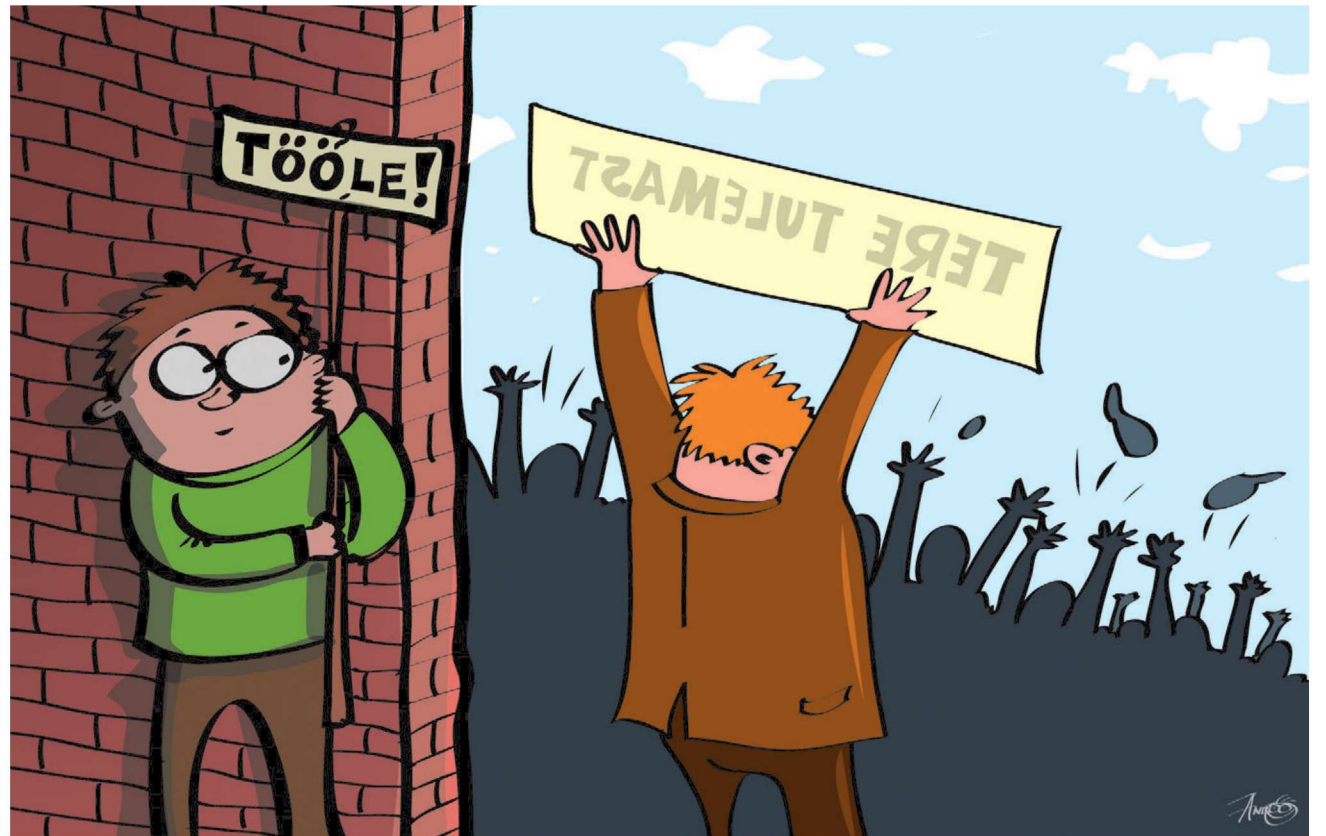
PÄEVA FAKT

27,5

protsenti suurenes üüritulu deklareerivate isikute arv, kellest 42 protsenti on täiesti uued üüritulu deklareerijad. Kokku deklareeris üüritulu 5123 isikut. Keskmise üüritulu deklaratsiooni kohta oli 2386 eurot.

TSITAAT

„Eesti filmitootjate leidlikkus rahastajate leidmisel on hea eeskuju ettevõtjatele, kes ripuvad riigi ja ELi tõukefondide toetuste küljes. Viimase aja Eesti filmid on valminud suuresti välisriikidest pärineva raha abiga. Äripäev kirjutas eilses juhtkirjas, et kitsikus riigipoolse rahastamisel võib osutada pigem motiveerivaks kui takistavaks asjaoluks.“

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Paneme pagulased majandust kasvutama

Euroopa Komisjon võttis vastu konkreetsemad ettepanekud, kui palju pagulasi tuleks Euroopa Liidu liikmesriikidesse saata. Äripäeva hinnangul tuleks Eestil välja töötada korralik pagulaspoliitika, mis toetaks riiki ka majanduslikult.

Praeguse kava järgi saabuks Eestisse kahe aasta jooksul üle 1000 pagulase. Nende hulka kuuluvad nii varjupaiga saanud kui ka alles taotlejad. Integreerimise kiirendamiseks on Euroopa Liit andnud sadadele siia saadetavatele pagulastele rahvusvahelise kaitse, millega kaasnevad hüved ja õigused.

Sotsiaalministeeriumi teatel hakkavad rahvusvahelise kaitsega pagulased saama eluase- mekulude katmiseks hüvitist kuni kahe aasta jooksul alates elamisloa saamisest. Samuti on neil õigused nagu igal Eesti elanikul – õigus sotsiaaltoetustele, tööturutoetustele jne. Nad võivad Eestisse elama asudes ka kohe tööle minna, kuid ei pea. Sotsiaalministeerium on seisukohal, et kohe tööle minemise asemel võiks pagulane võtta umbes ühe aasta integreerumiseks, sealhulgas näiteks keele õppimiseks.

Õiguste kuritarvitamise oht. Samas jääb segaseks, millised on pagulaste kohustused. Kui neile antakse võimalus Eestis elada ja töötada, siis see ei tähenda veel, et nad hakkaksid seda võimalust kasutama. Halvemal juhul hakatakse õigusi kuritarvitama.

Äripäeva hinnangul võiks pagulased panna integreerimise kiirendamiseks alguses kas või lihtsamatele töödele, kas või osaajaga. See edastaks sõnumi, et toetuse saamisega kaasnevad ka kohustused, mitte ainult õigused. Eesti ja Euroopa majanduse seisukohast on kasulik vähendada pagulastele tehtavaid kulutusi. Võimalik, et pagulaste tehtav töö ei ole samaväärne riiklike ja rahvusvaheliste kulu-

„**Kui pagulastele antakse võimalus Eestis elada ja töötada, siis see ei tähenda veel, et nad hakkaksid seda võimalust kasutama.**“

tustega, kuid see oleks leevendus sellegipoolest. Leevendus ajani, kui pagulased suudavad ühiskonda sulanduda, karjääriradeli kõrge- male astuda ja kokkuvõttes majandust toetada rohkem, kui on seni nende integreerimiseks tulnud teistel panustada.

Pagulase palkamine. Kindlasti leidub neid, kes ei poolda pagulaste töölevõtmist, kuna nende töö võib muutuda keeruliseks, eriti alguses. Olgu selleks siis keelebarjäär, religiooni eripära või kultuuriline erinevus. Pagulase palkamine tundub ikkagi riskantsem kui kohaliku palkamine. Samas tuleb arvestada, et tööturul võib leiduda ka selliseid töid, mida eestlane ei pruugi ise alati jõuda või isegi tahta teha. Tasuks uurida, kas üks lahendus oleks näiteks hooajaline töö, mis ei oleks kõrgete nõudmistega, aga võimaldaks ühiskonnaga kohaneda.

Pagulaste vastuvõtmisega seoses valmistab suurt muret Eesti valmidus, mis on praegu ka- sin. Ka välisminister Keit Pentus-Rosimannus tunnustab, et Euroopa Komisjoni kava ei lähtu Eesti võimekusest. Näitena võib tuua varjupaiga- taotlejate majutamiseks mõeldud Vao maju- tuskeskuse, kus on 35 kohta, aga praegu saab seal peavarju tegelikult 82 taotlejat.

Suure küsimusteahela saavad ka kohalikud omavalitsused, kes peavad hakkama pagulastega tegelema, sest praegu ei ole süsteemi, kuidas hakataks tulijaid majutama ja integreerima.

Äripäev loodab, et Eestisse saabuvatest pagulastest ei saa ainult toetustest elavad külalised, vaid ka majandust toetav jõud.

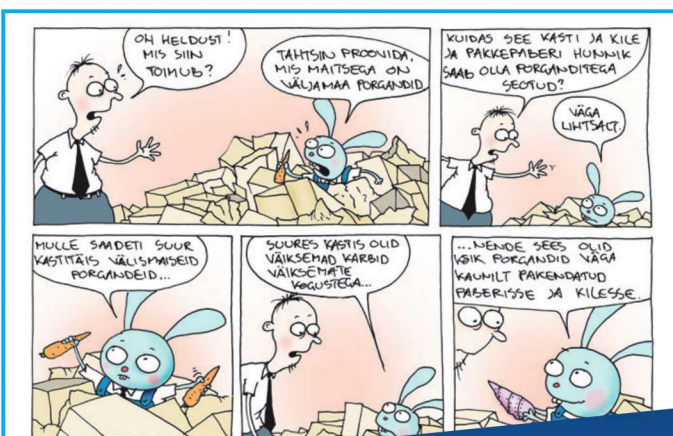
Loe Äripäevast

Lugu "Hakkajad pagulased leiaksid tegevust" tänases lehes lk 6-7

Kõik kontoris vajalik ühest kohast!

www.charlot.ee

CHARLOT

Pakendiaruandlus koos pakendiekspertiisiga

Vaata www.toll.ee

Aarne Rohtvee:
Väikeettevõtja on nagu part - tema lendab, ujub, prääksub. Ta teeb kõiki asju suhteliselt viletsalt, aga saab hakkama.

OÜ Geoforce juht ütleb, et väikeettevõtja peab kõikide asjadega hakkama saama.
 LOE LÄHEMALT LK 10-11

28. mai 2015 ÄRIPÄEV

toimetaja Anu Jõgi, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee

Skandaal jalgpallimaailmas. Kuus FIFA ametnikku võeti Šveitsis vahi alla

Eile hommikul korraldas Šveitsi politsei Zürichi luksushotellis reidi, mille käigus vahistati korruptsioonikahtlusega kuus rahvusvahelise jalgpalliliidu FIFA ametnikku.

USA justiitsministeerium süüdistab kokku üheksat FIFA tippametnikku rahapesus, väljapressimises, maksudest kõrvalehoidmises, altkäemaksu võtmises, mis on arvatavalt mõjutanud jalgpalli suurvõistluste korraldajariikide valikut, vahendas agentuur Bloomberg.

Agentuuri allikate andmeil ei olnud süüdistatavate hulgas FIFA presidenti Joseph Blatterit, kes taotleb juba sel nädalal tagasivalimist uueks ametiajaks. FIFA liikmesriikide assotsiatsioonide esindajad on selleks kogunenud Zürichisse.

Sobingud Venemaa ja Katariga. Reidi sundis korraldama paha-meel, et FIFA pole korruptsiooni ohjeldamiseks erilisel pin-

↑ **FIFA kommunikatsioonidirektor Walter de Gregorio ütles eile pärast vahistamisi, et jalgpalliliidu kongress jätkub plaanipäraselt ja uue juhi valimisi edasi ei lükata.** FOTO: EPA

gutanud. Jalgpalliliit on saanud pidevalt teateid väidetava korruptsiooni kohta, mis tipnes sellega, et jalgpalli maailmameist-

rivõistluse korraldamine anti Venemaale ja Katarile.

Bloombergi allikate andmeil on süüdistuse saanud FIFA ase-

president Jeffrey Webb, juhatuse liige Eugenio Figueredo ning endine asepresident Jack Warner, kes liidust 2011. aastal lahkus, kui sattus uurimise alla hääleostmise süüdistuse tõttu.

Hülgaslikud tulud. Blatteri juhtimisel on FIFA tulud paisunud 5,7 miljardile dollarile, kulmineerudes 2014. aasta maailmameistrivõistlustega, mis oli kogu ajaloo suurima vaatajakonnaga teleülekanne.

FIFA on olnud pideva süüdistuste rahe all altkäemaksuvõtmise ja pettuste pärast. Kui Venemaa valiti 2018. aasta jalgpalli maailmameistrivõistluste korraldajaks ja kõrberiiik Katar maailma vaadatuima spordisuurrituse toimumiskohaks 2022. aastal, hakkasid kohe ringlema kuuldused hääleostmisest. Kahtluse all olid pooled hääletusel osalenud kahest tosinast FIFA tippametnikust.

ÄRIPÄEV.EE

AVISION

Aitame sõnumi nähtavaks muuta!

www.avision.ee
 +372 6307474
 rent@avision.ee

Logopeedi/eripedagoogi vastuvõetud Sauel (Sooja 1) ja Tallinnas (Estonia pst 15)

Nõustamine Skype'i ja Facebooki teel
 Skype: Eralogopeed
 Facebook: Eralogopeed Sauel ja Tallinnas

logopeed.onepagefree.com

LV Glossus OÜ Tel 555 897 84

BÖRS

Stefan Andersson müüs Merkot ja Olympicut

Tänavu ligemale 1,5 miljoni euroga Äripäeva Investorite TOPis kümnennda koha hõivanud rootslasest väikeinvestor Stefan Andersson on viimastel nädalatel oma positsioone vähendanud. Anderssoni kinnitusele vähendas ta positsioone OEGs ja Merkos, sest soovis võtta kasumit. "Aasta esimestel kuudel tõusis Merko aktsia märgatavalt, ja hästi tõusis ka OEG. Seega oli mul mõistlik võtta kasumit," selgitas ta.

ÜLDKOOSOLEK

Tallinna Vesi kinnitas dividendi

Eile peetud Tallinna Vee aktsionäride korralisel üldkoosolekul kinnitati juhatuse ettepanek maksta jaotamata kasumist osanikele dividendidena 18 000 600 eurot.

A-aktsia omanikele makstakse dividende 0,90 eurot aktsia kohta ja B-aktsia omanikule 600 eurot aktsia kohta.

Konsulttöömisto
Seppo Hoffrén Oy
 Consultancy

Soome metallitöö firma otsib

juhatajat

Tallinnas asuvasse tütarettevõttesse. Tütarettevõtte tegeleb metall- ja keeviskonstruktsioonide valmistamisega ning selles töötab 15 inimest.

Kandidaadilt eeldame:

- lehtmetsa- ja keeviskonstruktsioonide tootmisprotsesside juhtimise kogemust
- keevitustööde tundmist ja metallitöö jooniste lugemise oskust
- sobivaid IT alaseid oskusi
- hinnapakumiste tegemise kogemust
- ettevõtlikkust ja müügile orienteeritust, oskust suhelda välisklientidega
- ettevõtte kasumlikku juhtimist ja majanduse põhitõdede tundmist
- eesti, vene, inglise ja soome keele oskust

Omalt poolt pakume:

- konkurentsivõimelist palka ja võimalust kuuluda tulevikus ettevõtte omanike ringi

Konkursi viib läbi

Konsulttöömisto Seppo Hoffrén Oy

Palun saatke ingliskeelne CV ja palgasoov hiljemalt **01.06.15**

meilile fred.rohula@hoffrenconsultancy.fi

Lisainfo telefonilt +358 400 139816

(ka eesti keeles)

EAS kutsub ettevõtteid kandideerima Eesti ühisstendile tervishoiu- ja infotehnoloogia erialamessil

conhIT 2016

19.-21. aprillil 2016 Berliinis
www.conhit.de

Ühisstendile ootame osalema Eesti ettevõtteid, kes pakuvad tooteid või teenuseid järgmistel teemadel:

- tarkvara haiglatele ja rehabilitatsiooniasutustele,
- IT-lahendused arstipraktistele, laboritele ja radioloogiatele,
- riistvara ja IT-infrastruktuur,
- kommunikatsiooni- ja telemeditsiini lahendused,
- meditsiinitehnika.

Osalustasu ettevõtte kohta on 2400€ (KM-ga).

Osalemissoovist palume teatada hiljemalt **19. juunil 2015**.

Ühisstendil osalejate arv on piiratud.

Lisainfo ja registreerumine:
 Karin Alliksaar
 conhIT 2016
 Eesti ühisstendi projektijuht
 E-mail: karin.alliksaar@eas.ee
 Tel.: 627 9350
eas.ee/messid

ÄRIPÄEV 28. mai 2015

toimetaja Anu Jõgi, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee

MAKSUD

Lammutusfirmades kummalised palgavahed.

Kahtlus ka ministeeriumi lammutaja kohal

A MARGE VÄIKENURM
margevaikenurm@aripaev.ee

Lammutusteenust pakkuvate ettevõtete keskmine palk erineb nii palju, et tekib ümbrikupalga maksmise kahtlus. Üks, keda konkurendid mustalt maksises kahtlustavad, on rahandusministeeriumi hoonet lammutav Aspen Grupp.

Kui vaadata 2013. aasta majandusaruannet, siis kiire arvutus näitab, et Aspen Grupp maksis ühes kuus töötajale palka keskmiselt 789 eurot. Mõõdunud aastal tõusis keskmine palk 924 eurole, lisandunud oli ka üks töötaja.

“800–900 euroga leiab lihtsa tööliste. Seda, kes ekskavaatorit juhiks, ei leia. Alla 1300–1400 euro meest tööle ei saa,” ütles valdkonna kõrgeimat palka pakkuva lammutusfirma Purustaja juht Kuido Kaskla, oletades, et ehk maksab Aspen Grupp osa töötasust ümbrikus.

Võrdluseks saab tuua, et Purustaja ise maksis 2013. aastal ühele töötajale kuus keskmiselt 1734 eurot, Kaskla sõnustis tõsis keskmine töötasu mullu juba 1800 euro ringi. Tiptasud saavad kaks ekskavaatorijuhti, kelle palgad on vahemikus 2500–3300 eurot.

Keskmiike seas. Aspen Grupi juhatuse liige Kaidar Erik süüdistustega ei nõustu. “Meil on ka nn käsitöölised palgal, kellel on tõesiti väiksem palk. Kui kuu keskmine palk on 900 eurot, siis ta äkki ei olegi väga madal? Kui kellelgi on palk 400 ja kellelgi umbes 1500 eurot, siis 900 peakski keskmine olema,” kostis Erik, kelle sõnul saavad tema ja objektijuht palka 1500, ekskavaatorijuhid 800–1000 eurot.

Erik kinnitas, et palka nad mustalt juurde ei maksa. Ta rõhutas ka tööliste mõeldud soodustusi, näiteks tasutakse nende elamiskulud. Eriku sõnul oli rahandusministeeriumi lammutamise võitmine neile oluline, töid jätkub objektidel augustini.

Miks ei küüni Aspen Grupi palgatase

Purustaja omani? “Kellelgi on kindlasti veelgi suuremad palgad. Meie palgatase on lihtsalt selline,” ütles Erik, kelle sõnul kaadri voolavust turul eriti ei ole. “Kui suudad pakuda piisavalt palka, siis pole põhjust mujale minna.”

Erik ütles, et teda häiriks, kui konkurent maksaks oma töötajatele palka mustalt. “Kui üks maksab makse ja teine ei maksa, siis on ebaaus konkurent,” põhjendas ta.

Rahandusministeerium suunas küsimused võimaliku ümbrikupalga maksmise kohta Riigi Kinnisvarale, viimane peatöövõtjale Fund Ehitusele. “Ei oska kuidagi kommenteerida,” ütles Fund Ehituse tegevjuht Eiki Rump, kuid lisas, et Aspen Grupp püsib töödega graafikus.

Masinate peal on parimad. Samuti lammutustöödega tegelevas firmas Eldostar saab töötaja keskmiselt 1680 eurot kuus. “Tasun riigile kõik maksud, aga kui võtta erinevate konkurentide aastaaruanded lahti ja tulevad suured kahekordsed vahed sisse, siis saab oma järeldusi teha. Inimesed ju liiguvad, eriti töömehed...” ütles Eldostari juht Ott Silla. “Kuna on piiratud arv professionaale masinatel, siis peaks palgatase olema suhteliselt võrdne.” Lammutustehnikat tundvad mehed saavad kõrgemat palka kui ehitussektoris keskmiselt. “Oskused ja nõuded on neile natuke teised. Nende masinate peal on parimad,” ütles Silla.

Lammutusfirmade aastaaruannetest jääb tõesiti silma, et mõni maksab veelgi väiksemat tasu kui Aspen Grupp. Näiteks firma Crushteci keskmine palk oli 2013. aastal 411 eurot, riigihangetel edukal ettevõtetel Jäätmeprofil 440 eurot.

Aspen Grupi juht Kaidar Erik nentis, et 400eurosed palgad tekitavad ka temas küsimusi. “Ükski ekskavaatorijuht ei ole nõus sellise palgaga töötama. Mina ei suudaks sellega töölist saada,” kommenteeris Erik.

“Seal ei saa üldse mingit kahtlust olla,” usub Purustaja juht Kuido Kaskla, et enamiku palgast saavad töölistel neis firmades mustalt. Ta lisas, et ilmselt õnnestub keelatud ümbrikupalga maksmist tõestada juhul, kui tööline seda tunnistab. “Kui just ei

”Ott Silla:

Kuna on piiratud arv professionaale masinatel, siis peaks palgatase olema suhteliselt võrdne.

Eldostari juhi hinnangul pole võimalik kopamehele keskmisest tasemest väiksemat palka maksta.

A Kommentaar

Miinumilähedane palk on maksuameti silmis kahtlane

KAIDO LEMENDIK
maksuameti kontrolliosakonna juhataja asetäitja

Nii nagu lammutustöodes, on ka teiste ehitustööde palgatase väga erinevad. Kui põhjuseks ei ole just osaline tööaeg, siis erinevused samasugust tööd tegevatel ametikohtadel tekitavad kahtlust, kas on õigeid andmeid deklaree-

ritud. Põhjendustena tuuakse välja osalist tööaega, töömehe kvaliteeti, näiteks on alles tööd alustanud, või hoiavad ebaausad konkurendid hindu madalal. Oleme ehituses viimasel ajal järjest enam pööranud tähelepanu miinumilähedast palka deklareerivatele äriühingutele. Esmased kontrollitulemid

näitavad, et õiged tasud on deklareerimata. 2014. aastal oli ehitussektori põhjustatud maksukahju ligi 19,9 miljonit eurot. Sellest ca 12,3 miljonit eurot moodustas käibemaksukahju. Ümbrikupalga maksukaotus oli maksuhalduri hinnangul 7,6 miljonit eurot, mille põhjustasid 2109 ettevõtet.

tehta nii rumalalt, et raha üle kantakse. Kui tehingust märki maha ei jää, siis on tõestamine vist sisuliselt võimatu.”

Maksu- ja tolliameti hinnangul viitavad ümbrikupalga maksmisele peale keskmise palga ka muud näitajad. “Teeme selgeks ümbrikupalga rahastamise allikad – varjatud käive ja fiktiivsed kulud – ja siis tegeliku palga. Tõenditeks on siin töötajate ütlused, elustiil ja nii edasi,” ütles maksu- ja tolliameti pressiesindaja. “Ettevõtjate arvamus- ja palgauuringud ütlevad, et alla 700 euro ehitusmees palka üldjuhul ei saa. Ehitusel tegev oskustööline saab 700 eurost märgatavalt rohkem.”

Kasklat häirib, kui leidub konkurente, kes maksavad palka mustalt “Meil, kes legaalselt palka maksame, on kuluulis väiksem,” rääkis ta, seetõttu on ka töid keerulisem võita. Purustaja üritas rahandusministeeriumi lammutama pääseda, kuid peatöövõtja Fund Ehitus vastas, et sai soodsama pakkumise.

Aspen Gruppi ja Purustajat peamisteks konkurentideks nimetanud Crushteci juht Aleksandr Korjagin kirjeldas turu hetkeseisu, aga kui küsimused läksid töötajate palganumbritele, ei tahtnud ta neist rääkida. “Ma ei näe sellel mõtet, sest palk on individuaalne,” ütles Korjagin, kelle firmas teenib töötaja keskmiselt 411 eurot palka. “Maksuametil oli ka küsimusi, aga selgitasime ja nad kontrollisid pangatähtkandeid, raha liikumist. Pärast seda ei olnud rohkem küsimusi.”

Silvar Algpeusile, kes juhib Jäätmeprofii,

kõlas info firma 440eurosest keskmisest palgast veidi ootamatult. “Võib-olla. Keskmise on kindlasti alla ajanud miinumipalgaga lihttöölised,” selgitas ta ja kinnitas, et mustalt nad palka ei maksa.

Jäätmeprofii palku ei saa võrrelda Algpeusi sõnul Purustajaga, Jäätmeproff on liiga lühikest aega lammutanud. “Hakkasime sellega aktiivsemalt tegelema alles 2013. aasta lõpus. Praegu saab ekskavaatorijuht 800 eurot palka, käsitsilammutajad ostame teenusena sisse. Meil Järvamaal ongi väiksemad palgad.” Lihttööline saab Jäätmeprofis kätte 300–400 eurot kuus.

Tööta aeg toob palga alla. Terasteenuse juht Marek Kaljula astus kriitikatele alla sattunud konkurentide eest välja. “Seda peaks võtma objektipõhiselt, sest ei tea, kuidas tööd on. Ehituses on tunnitasu. Kui tööd ei ole, siis on väiksem palk. Tunnitasude arvestamisel ei saa asju mustvalgelt võtta,” ütles Kaljula. Terasteenus maksis 2013. aastal töötajale keskmiselt 758 eurot kuus, mida Purustaja juht Kuido Kaskla samuti liiga madalaks nimetas.

Kaljula arvab, et maksuamet on kõiki lammutusfirmasid külastanud. Terasteenus on ametile paar korda aastas aru andnud. “Palkade kohta ei ole nad midagi öelnud, on vaadanud muid dokumente ja alltöövõtjate asju,” lisas Kaljula, kel pole kontrollkäikude vastu midagi. “Saab konkurentist täpselt aru.”

1914

ehitusettevõtet on tänavu deklareerinud oma töötajate keskmiseks palgaks 391-700 eurot, see vahemik moodustab palka deklareerinutest pea poole. Vahemikus 701-1000 eurot maksis palka 876 firmat ja rohkem 720 firmat. 420 ehitusfirmas oli palk alla 390 euro.

KAANEL 5

28. mai 2015 ÄRIPÄEV

toimetaja Anu Jõgi, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee

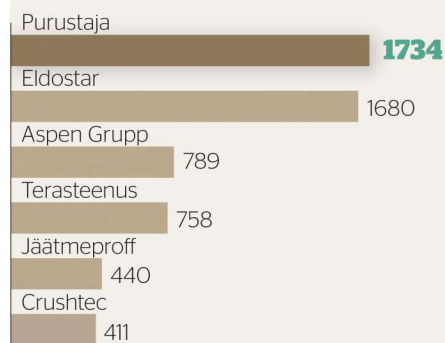

LAMMUTUSFIRMA Purustaja juhi Kuido Kaskla sõnul alla 1300-1400 euro ekskavaatorijuhti tööle ei saa. FOTO: EIKO KINK

Ä Vördlus

Lammutusfirmades erinevad palgad enam kui neljakordselt

keskmine kuupalk eurodes 2013. aastal

Kõrgeima palga maksja teisel kohal

riigihangete võidud

ALLIKAS: RIIGIHANGETE REGISTER

MAKSUD

EL tahab ühtlasemat ettevõtete maksustamist

Euroopa Liidu poliitikud tahavad ettevõtete ühtlasemat maksustamist. Soov kerkis taas päevakorda pärast skandaali soodsate maksulepingute pärast, millega riigid nagu Luksemburg meelitavad rahvusvahelisi suurkorporatsioone enda juurde.

Esialgul tahetakse muuta ühtlasemaks ettevõtete maksustamise baasi. Saksa väljaanne Handelsblatt kirjutas, et kaalumisel on ka ettevõtte tulumaksu miinimummäära kehtestamine Euroopa Liidus. "Euroopa Komisjonil ei ole kavas pakkuda välja ettevõtte tulumaksu miinimummäära," eitas Euroopa Komisjoni pressiesindaja Vanessa Mock agentuurile Bloomberg. "Tahaksime siiski tagada, et kasumid maksustataks seal, kus need teenitakse," lisas ta.

KORRUPTSIOON

Kohtla vallavanem peeti kinni

Kohtla vallavanem Hannes Lumiste peeti korruptsioonikuritegudes kahtlustatavana kinni, kirjutas Delfi.

"Isikule esitati kahtlustus valla eelarveliste vahendite omastamises ja dokumendi võltsimises. Omastamine on seotud Kohtla valla hankega. Vallavanem on kahtlustatavana üle kuulatud, praegu viib isik vabaduses," ütles Viru ringkonnaprokuratuuri pressinõunik Jelena Filippova Delfile.

Lisaks peeti kinni kohaliku ehitusettevõtte juht.

KINDLUSTUNNE

Soome tarbijate optimism kasvab

Soome tarbijate kindlustunne on uue valitsuse ametisse asumise eel kerkinud nelja aasta kõrgeimale tasemele, selgus Soome statistikaameti andmetest. Küsitletuist 42% loodab, et nüüd hakkavad asjad paremaks minema. Nii optimistlikud pole Soome tarbijad olnud 2011. aasta kevadest saadik.

Eraldi teatas Soome statistikaamet, et töötuse määr Soomes oli aprillis 10,3%, võrreldes 9,0%ga läinud aasta aprillis. Tööta oli 280 000 inimest, mida on 39 000 võrra rohkem kui mullu.

Resort Hotel & Spa
ESTONIA

ESTONIA

Resort Hotel & Spa

Avame 2015 juulis!

Uus kuurorthotell Pärnus

Ole esimeste seas, kes uhiuues **ESTONIA Resort Hotel & Spa KONVERENTSIKESKUSES** oma tõiseid eesmärke seab! Meie juures lõpevad tegusad tööpäevad rutiinimurdva ihu ja hinge kosutamiseks uues spaa- ja saunakeskuses.

Paketi hind: al 69 €/in

Hinnas sisaldub:

- 1 öö majutus kaheses standard toas koos *buffet* hommikusöögiga
- Seminariruumi kasutamine kuni 8h
- Teepaus KERGE AMPS: tee, kõrvitsamesi, maitsevesi, tatrajahust mustikamuffin
- 3-käiguline lõunasöök restoranis NOOT
- 3 tunnine uhiuue spaa- ja saunakeskuse külastus

Pakkumine kehtib: 16.08.2015 – 20.12.2015

Info ja broneerimine:

events@spaestonia.ee

+372 447 6905

www.spaestonia.ee

Viis uut büroomaja

Brave Capitali kontserni kuuluv OÜ San Miguel allkirjastas lepingu arhitektuuribürooga Pluss uute bürooehoonete projekteerimiseks Tallinna kesklinna läheduses asuvasse nn Peterburi tee ärikvartalis, teatas ettevõtte.

Kokku planeeritakse Peterburi ärikvartalis rajada viis uut ehitist lisaks kvartalis juba töötavale hoonele. Ühe bürooehoonet kogumaht on ligi 23 000 m², millest 15 000 m² ehitatakse välja äripinnana ja 8 000 m² moodustab maa-alune parkla.

Brave Capitali juhatuse liikme Veljo Kuuse sõnul rajatakse kvartalis esimeses etapis korraga kuni kaks bürooehoonet. "Asukoht suure magistraali ääres on hästi nähtav ja logistiliselt ligipääsetav. Planeerime alustada ehitusega hiljemalt 2016. aasta alguses," ütles Kuusk.

Peterburi ärikvartal hakkab koosnema kokku kuuest ärihoonest, millest praegu on valmis Alfa hoone. Kokku lisanud ärikvartali uute hoonetega 65 000 m² büroopinda ja üle 1000 parkimiskoha.

ÄRIPÄEV.EE

Arenenud riikide kasv aeglustus

Arenenud maade majanduskasv aeglustus 2015. aasta alguses teist kvartalit järjest, sest taastumine finantskriisist oli nõrk ning ebaühtlane, teatas OECD.

OECD ütles, et organisatsioon 34 liikmesriigi – kellest enamik on arenenud riigid – majanduskasv oli 2015. aasta esimese kolme kuu jooksul vaid 0,3 protsenti suurem kui 2014. aasta viimases kvartalis.

Tegemist oli nõrgima kasvuga alates eelmise aasta esimesest kvartalist. Aeglustumise eesotsas oli USA, kus majanduskasvas esialgsel andmetel vaid 0,1 protsenti. Paljud majandusteadlased prognoosivad, et näitajate korrigeerimisel võis SKP olla isegi languses. Saksamaa ja Suurbritannia majanduskasv vähenes eelmise kvartaliga võrreldes poole võrra. Itaalia ja Prantsusmaa tulid aga langusest välja ning ka Jaapani kasv kiirenes.

ÄRIPÄEV.EE

IMMIGRATSIOON

Hakkajad pagulased leiaksid tegevust. Riik pole vastuvõtmiseks valmis

A KAISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

Pögenikud võiks olla üks Ida-Virumaa võimalus, kuid siis, kui nad ise sellest huvitavad on, ütles Molycorp Silmet ASI tegevjuht David O'Brock, kelle sõnul on sinna inimesi üldiselt väljastpoolt raske elama meelitada. "Mulle ettevõtjana meeldivad sellised inimesed, kes tahavad asju teha ja kes pole nõus vaid *status quo*ga. Kui inimesel pole endal aega ette valmistada teise riiki kolimist, kuna tema kodus käib näiteks sõda, siis peaks vastu võttev riik neid abistama keeleõppel ja kohanemisel," märkis O'Brock.

Teine oluline abi oleks see, et tuleks selgeks teha põgeniku oskused ja tahtmised ja neid sel suunal toetada, näiteks täiendõppe näol. "Kui keegi neist, kel on sobivad teadmised ja oskused, tuleks üksikuid kust maailmast sobivate teadmistega meie ukse taha, näiteks mõni keemiainsener, keda meil alati vaja läheb ja kellel on keel suus, siis mina võtaksin ta hea meelega tööle," märkis O'Brock.

Eesti peaks targalt valima. Trigon Capitali tegevjuhi ja ühe omaniku Joakim Heleniuse sõnul võiks Eesti võtta õppust naaberriigist Soomest ning nende vigu vältida. Tema sõnul

» Pelgalt sotsiaaltoetuste nautlejaid ei igatse siia keegi.

Eesti Aiandusliidu juht Raimond Strastin

on Soome riik võtnud vastu palju Somaalia põgenikke, kuid tulemuseks on see, et inimesed elavad eraldatuses omaette getos ning on põhilised kuritegude sooritajad. "See on Soome jaoks tõeline traagika. Olen lugenud, et umbes 80 protsenti neist on ka veel töötud. Eesti võiks sarnaseid vigu vältida ning õppida edukatelt integreerijatelt, näiteks Austraalialt," märkis Helenius.

Tema sõnul oleks hea see, kui Eesti saaks väikese ühiskonnana valida endale ise pagulasi ja valida just neid, kes tõenäoliselt siia kõige paremini sulanduksid. "Kui pagulased on näiteks Lähis-Idast, siis moslemite asemel võiks valida vähemusi, kristlasi ja teisi vähemusi, kes sulanduksid siinsesse keskkonda paremini ning kes oleksid õnnelikud ja tänuelikud pakutava võimaluse eest. Või võiks valida selliseid inimesi, kes on kannatanud ja keda on taga kiusatud ning kellele saaks siin pakkuda paremat keskkonda ja kes oleksid tänuelikud, et saavad uues kohas tagakiusamisest pääseda ja eluga edasi minna," märkis Helenius.

Ta nentis, et kui Euroopasse tuua väga palju moslemeid juurde, siis paratamatult tekitaks see kultuurilise erinevuse tõttu palju sotsiaalseid pingeid ja probleeme. "Kui mina tööandjana saaksin palgata tööle inimesed, kes on ühiskonda integreeritud, kes tahavad siin olla ja tööd teha, siis ma palkaksin neid hea meelega. Kui ma peaksin aga valima Iraagi kristlase ja Iraagi moslemi vahel,

siis valiksin ma kristlase. Ta kohaneks siinse keskkonnaga paremini," lausub Helenius.

Hooajatöö võiks olla pagulastele võimalus. Eesti Aiandusliidu juhi Raimond Strastini sõnul lähevad Eestist inimesed ära, kuid erinevalt Soomest pole Eesti riik öelnud, et pagulased võiksid lahendada tööjõuprobleeme. "Kas see inimene just immigrand või pagulane peab olema, kes tööjõuprobleemi lahendaks, seda ma esimese hooga öelda ei tahaks. Meie tõstatasime tööjõu vabama liikumise temaatika. Meil oli eelmisel aastal katsetus ukrainlastega ja tulemused olid väga head. Sektoris pakutava palgaga olid need inimesed rahul ja töö ei murdnud ka konti," meenutas Strastin koostööprojekti Ukrainaga.

Strastin lisas, et tegelikult leiab iga tubli ja töökas inimene töö, vahet pole, kust ta pärit on, ning pagulaste jaoks võiks hooajatööd olla üks võimalus. "See on minu arvamus, kuid pelgalt sotsiaaltoetuste nautlejaid ei igatse siia keegi," möönis liidu juht.

Maksumaksjate liidu juhi Lasse Lehise hinnangul tuleks Euroopa Komisjonile selgeks teha, et arvestades Eesti ajalugu, ei oleks kõige õigem siia nii suurt hulka pagulasi saata. "Mis töötamist puudutab, siis kehtiva õiguse kohaselt varjupaiga taotlejad ei tohigi töötada ja peavadki kogu varjupaigataotluse menetlemise aja seal keskuses euroraha eest vedelema," lausub Lehis.

25 000 EESTI ETTEVÕTTE FINANTSTULEMUSED TASUTA!

www.taust.ee

 TAUST.EE

PAAT 200 pagulasega läheneb Vahemerele Itaalia rannikule.

FOTO: EPA

Ä Tasub teada
40 000 pagulast ootab
ümberpaigutamist

Riigieelarvest läheb pagulaste kulude katteks 2016. aastal pea 200 000 eurot. Vao varjupaiga võimaliku laiendust valitsus rahandusminister Sven Sesteri hinnangul arutatud ei ole.

Keskmine eluasemekulu ühe pagulaste leibkonna kohta on seni Eestis olnud orienteeruvalt 400 eurot kuus. Kulu sõltub kohast. Kulud eesti keele õppimiseks on ühe pagulase kohta keskmiselt 1080 eurot ja esmavajaliku tõlketeenuse kulud kokku 720 eurot.

Järgmise kahe aasta jooksul tuleks muudesse ELi liikmesriikidesse ümber paigutada kokku 40 000 inimest, Eestisse on praeguse seisuga plaanis saata 443 varjupaigataotlejat Itaaliast ja 295 Kreekast. Liikmesriigid saavad iga nende territooriumile ümberpaigutatud isiku eest 6000 eurot.

Rahvusvahelist kaitset vajavate inimeste ümberasustamiseks võttis komisjon vastu soovitus, milles palub Eestil vastu võtta 326 inimest. Kavas osalevatel liikmesriikidel on õigus saada rahalist toetust, milleks Euroopa Liit eraldab 2015. ja 2016. aastal kokku 50 miljonit eurot.

ALLIKAS: SOTSIAALMINISTEERIUM,
EUROOPA KOMISJONI ESINDUS EESTIS,
RIIGIKOGU INFOTUND

Ä Kommentaar

Pagulane on pigem madala kvalifikatsiooniga töötaja

SVEN PERTENS
Lemminkäinen Eesti juht

Pagulaste võimalik rakendamine sõltub konkreetsest inimesest - milline on tema kvalifikatsioon, keeleoskus ja ennekõike harjumus tööd teha. Kardetavasti on pagulaste puhul valdavalt tegemist madala kvalifikatsiooniga või kvalifikatsioonita tööjõuga, kes halvemal

juhul ei ole töö tegemisest huvitatud. Kindlasti leidub ka positiivseid erandeid.

Esmajärjekorras võiksid pagulasi tööle palgata ettevõtetel, mis kasutavad abitööjõudu lihtsate tööde tegemiseks. Kuna Eesti areneb siiski teadmise- ja oskuspõhise töö suunas, ei ole selliseid töökohti just palju ja

ettevõtetel on neid lihtsam täita kohapealse tööjõuga.

Lemminkäinen Eesti AS oleks kindlasti nõus palkama mõnda pagulast - seda eeldusel, et inimesel on sobivad oskused ja ennekõike soov tööd teha. Võimalik on inimesi ka koolitada, aga vägisi kedagi tööle ei pane.

Pagulasi pole kuhugi panna

Kuigi Eestisse soovitakse kahe aasta jooksul tuua 1064 pagulast, siis Eesti Pagulasabi juhatause liikme Kristina Kallase sõnul puudub riigil praegu iga sugune plaan ja valmisolek selleks. Ka ettevõtjad soovivad riigijuhtidel targalt plaani pidada ja enda nõudmisi pagulaste valikul parema sulandumise eesmärgil kehtestada.

"Praegu on meil Vao pagulaskeskuses 35 kohta, aga seal elab 90 inimest. See on juba praegu

kolm korda üle koormatud. Meil pole neid inimesi mitte kuskile panna," ütles Kallas ja rõhutas, et praeguses olukorras pole Eesti valmis pagulasi vastu võtma, sest just sinna keskusesse liiguks osa põgenikke.

Kallase sõnul on riigi halduses ka AS Hoolekandeteenused, mis võiks mingid kohad ilmselt leida, kuid mitte nii ruttu ja nii suurele hulga. Samuti on Kallase sõnul puudlik kohalike omavalitsuste sotsiaaltöötajate väl-

jaõpe pagulusteamadel, lisaks on nad oma sotsiaaltööga üle koormatud.

Välisminister Keit Pentus-Rosimannuse sõnul ei arvesta Euroopa Komisjoni asüülitataotlejate ümberpaigutamise jaotus Eesti tegelike võimetega. "Eesti ei saa Euroopa Komisjoni praeguse lähenemisega nõustuda," märkis minister ja lisas, et tuleb arvestada ka sellega, et Vahemerd ületavad üheskoos nii sõjapõgenikud kui ka parema elu otsijad.

ADVOKAADIBÜROO
LAWIN EESTIS JA
RAIDLA LEJINS & NORCOUS
LÄTIS JA LEEDUS
ON NÜÜD

C O B A L T

www.cobalt.legal

Teie unistage
oma sadamast,
meie viime Teie
unistuse ellu!

Oma sadam ühe päevaga!

WWW.OMASADAM.EU

Küsi lisa tel. +372 65 67 500

ARVUTIKIIRABI

- ARVUTITE HOOLDUS JA REMONT
- HOOLDUSLEPINGUD
- SERVERITE MÜÜK JA LAHENDUSED
- ARVUTITE JA LISASEADMETE MÜÜK

Asume: Riia 130, Tartu
Telefon: +372 55 962988
E-post: info@abi.ee
Veeb: http://www.abi.ee
E-pood: http://pood.abi.ee

Meie teame lahendusi teie arvuti probleemidele!

VÕLGLASED SOOMES?

Kiirhagiavalduste esitamine tasumata arvete alusel. Nõustamine eesti keeles.
Mauren OÜ Seppo Maunula
info tel 55 64 64 74, seppo@mauren.ee

Äri teenuste rubriigi standardreklaam
42x26 mm hinnaga 15€

Reklaami tellimine:
reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 • faks 667 0200

Tallinn tahab rohkem internetti

Tallinn tahab pakkuda rohkem tasuta internetti ja uurib, millistes piirkondadesse võiks wifi veel levida. Uuringu tegemiseks eraldatakse linna eelarvest 10 000 eurot.

Uuring segitab välja, milline on Tallinnas tasuta traadita interneti kättesaadavus ja ühenduse kvaliteet. Seejärel määratakse piirkonnad ning ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kus Tallinna linnal on otstarbekas tagada tasuta traadita interneti kättesaadavus.

Uuring ja sellest tulenevad ettepanekud peaksid linnavolikogu ette jõudma septembriks. Siis saab plaanide elluviimiseks planeerida raha järgnevat aastate eelarvetes.

ÄRIPÄEV.EE

Tallinna Sadam juhhib uusi laevu ise

Tallinna Sadama nõukogu otsustas, et mandri ja saarte vahelisi uusi laevu hakkab juhtima TSLaevad OÜ. Neli uut parvlaeva alustavad liinide teenindamist järgmise aasta oktoobris.

"Uute laevade ehitus Poola ja Türgi laevatehastes on mõnevõrra isegi graafikust ees," ütles Tallinna Sadama juhatuse liige Allan Kiil. "Ehitustööde senine käik annab meile kindlust, et uued laevad on tähtjaks valmis."

ÄRIPÄEV.EE

KOALITSIOON

Soome valitsuse plaan on valmis. Euroskeptik Euroopa ministriks

Ä SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Soome uus valitsus plaanib järsult tõsta tubakaaktsiisi, kuid alkoholiaktsiisi mitte, eelistades ära oodata naaberriigi Eesti valitsuse vastavad sammud.

Üldine maksutase Soomes ei tõuse ega alane, andsid Soomes sündiva parempoolse kolmikliidu juhid eile ühisel pressikonverentsil teada.

Küll aga on kavas hulk muudatusi maksude struktuuris – tööjõumakse langetatakse, kinnisvaramakse tõstetakse. Auto ostmine läheb maksude poolest odavamaks, auto omamine aga kallimaks isegi juhul, kui see garaazhis seisab, sest sõidukimaksu tuleb registreeritud sõidukitelt maksta igal aastal.

Koalitsiooniläbirääkimised Soome valimised võitnud Keskerakonna ning kahe järgmise enim häält saanud partei Põlissoomlaste ja Koonderakonna vahel vältasid kaks ja pool nädalat. "Usun, et olen saanud plaani, millega Soome uuesti jalule tõsta," oli uue va-

↑ EILE avalikustas Soome uus koalitsioon valitsuse plaanid ja ministrikohtad. Vasakult Põlissoomlaste juht Timo Soini, Keskerakonna juht Juha Sipilä ja Koonderakonna juht Alexander Stubb.

FOTO: SCANPIX

litsuse peaministri kandidaat, omal jõul miljardäriks saanud ettevõtja Juha Sipilä eile optimistlik. Rõhutati head üksteisemõistmist ja koostöötahtet.

Põlissoomlaste juhust Timo Soinist saab Soome uus valitsuses välis- ja Euroopa asjade minister ning Koonderakonna juhust Alexander Stubbist rahandusminister. Ministreid on uues valitsuses 14 ehk viie võrra vähem, kui oli Jyrki Kataineni valitsuses.

Välispoliitilised plaanid. Timo Soini, kes tegi Soome eelmistel valimistel ägeda kriitika Kreeka ja teiste euroala hädaliste abistamise vastu üllatavalt tugeva tulemuse, lubas eile, et Soome saab Euroopas olema aktiivne, pragmaatiline ja tulemustele orienteeritud riik. Euroopa vajab reforme, märkis ta – nii on Suurbritannia peaministril David Cameronil liitlane olemas.

Põlissoomlaste parteile läheb uues va-

litsuses ka kaitseministri portfelli. Soini sõnul jätkab Soome tihedat kaitse- ja julgeolekukoostööd seniste partneritega Põhjalas, Läänemere regioonis ja kaugemal, kuid jätab omale ka võimaluse taotleda NATO liikmelisust. Sõjalisel kulutusel suurenevad 130 miljoni euro võrra.

Rahandusminister Alexander Stubbi vastutusalasse jääb hulk raskeid otsuseid, mis tuleb teha, et peatada Soome võlakoorma kasv. Võlg on juba üle euroalal lubatud piiri. "Kärped puudutavad kõiki," ütles Stubb.

Majanduse kogu kohanemistarve on 10 miljardit eurot. Kõige sellega uus valitsus toime ei tule. Visandatakse, et mandaatperioodi lõpuks peavad riigi jooksvad kulud vähenema 4 miljardi euro võrra. Valitsus näitab eeskujul nii ministrikohtade vähendamise kui ka abide armee harvendamisega.

Sipilä ei ole veel maha matnud ka lootust saavutada tööturu osapoolte laiem

Kagu-Eesti suurim kaubanduskeskus

Kooli 6 Võru

VABAD ÜÜRIPINNAD

Kaubanduspinnad II korrusel

B10 173,2 m² (vaba)

B5B 157,2 m² (vabaneb oktoobris)

B5A 65,3 m² (vabaneb oktoobris)

B7B 50,0 m² (vabaneb septembris)

Kohvikupind I korrusel

A7 126,7 m² (vabaneb septembris)

Büroo- või teeninduspind III korrusel

C2C 20,7 m² (vaba)

Üüriinfo:

Tel. 503 1557

semu@semuehitus.ee

www.kagukeskus.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik

www.wasp.ee info@wasp.ee tel 677 0155 mob 51 12 061

wasp project

Taanis kuulutati välja ennetähtaegsed valimised

Taani peaminister Helle Thorning-Schmidt kuulutas eile välja ennetähtaegsed valimised, ehkki arvamusküsitluste järgi on tal vähe lootust uueks ametiajaks.

Helle Thorning-Schmidt (48), kes sai neli aastat tagasi Taani esimeseks naispeaministriks lubadusega suurendada sotsiaalkulutusi ja hõiveta, ootab taanlaste valimiskastide juurde 18. juunil, vahendas agentuur Bloomberg. See on pea kolm kuud enne korraliste valimiste tähtaega 14. septembril.

Lubadus rahvale. Vahetult enne valimiste väljakuulutamist tõstis valitsus Taani majandusprognosi ja lubas sotsiaalvaldkonda lisamiljardeid. "Taani on paremas seisus kui 2011. aastal," ütles Thorning-Schmidt.

53,3

protsenti on Taani opositsiooniparteide toetus, keda juhivad endine peaminister Lars Loekke Rasmussen.

Alates ametisse asumisest on Thorning-Schmidt arvamusküsitlustes pidevalt opositsioonile alla jäänud, kuna oli sunnitud mitmest oma lubadusest taganema.

Praegu on kahest parteist koosneva võimukoalitsiooni toetus 46,7%. Liberaalide liidri ja endise peaministri Lars Loekke Rasmusseni juhitava opositsiooni toetus on 53,3%, näitas

25. mail ajalehe Berlingske tellitud arvamusküsitlus.

Erimeelsused. Kahe poliitilise leeri peamine erinevus on lubadused sotsiaalvaldkonnas. Loekke Rasmussen väidab, et avaliku sektori teenuseid on võimalik parandada valitsussektorit kasvatamata, Thorning-Schmidt lubab aga kulutusi suurendada.

Kes iganes võimule tuleb, peab ajama eelarvepoliitikat, mis vastab Taani krooni euroga seotud kursile. Aasta algul sattus Taani kroon spekulatiivse rünnaku alla. Arvati, et Šveitsi eeskujul ei suuda Taani fikseeritud kurssi hoida. Seekord jäi keskpanga peale. Keskpanga juht Lars Rohde on aga korduvalt rõhutanud, et parim kaitse kroonile on korras rahandus.

ÄRIPÄEV.EE

Ä Pane tähele Soome valitsuse põhimõtted maksupoliitikas

Maksud peavad toetama ettevõtlikkust, investeerimist ja töötamist.

Maksurahu - maksupõhimõtteid ei tohi mandaadi ajal muuta.

Maksudkerendused on eelkõige väikese ja keskmise tulu saajatele, palgatuludelt maksud ei tõuse.

Maksukoormus nihutatakse töölt ja ettevõtluselt saastemaksudele ja tervist kahjustava tegevuse maksustamisele.

Lai maksubaas, madalad määrad, aktiivne võitlus maksude agressiivse optimeerimise vastu.

270
miljoni euro võrra
plaanib valitsus tõsta
tubakaaktsiisi. See on
suurim kavandatav
maksutõus uues valit-
suses (oodatava tulu
poolest).

ühiskondlik kokkulepe, mis ei asetaks kogu kärpekohustust valitsuse õlule. Kui tööandjate ja palgasaaajatega õnnestub saavutada 21. augustiks kokkulepe, mis palgakulud vaos hoiaks ja tootlikkust tõstaks, on valitsus valmis täiendavalt miljardi euro võrra tulumaksu kärpima. Kui lepet ei sünni, on vaja 1,5 miljardi euro ulatuses lisakokkuvõidu. Siis tõuseb elektrimaks ja kaob täielikult võimalus eluasemelaenu intressid maksustatavast tulust maha arvata.

Majanduse ravi kolm faasi. Stubb selgitas, et majanduspoliitika on visandatud kolmes faasis. Esmalt tuleb peatada võla kasv ja tugevdata majandust. Edasi on vaja teha struktuursed muudatused, sealhulgas tervishoiusüsteemi reform, mis eelmisel valitsusel ebaõnnestus. Siis tuleb juba uue tõusu faas. "Soome ei saa jalule mitte kärpides, vaid ettevõtluse ja töötamisega," ütles Stubb.

Uue valitsuse maksupoliitikas on keskel kohal tööjõumaksude alandamine. Suurima kergenduse saavad need, kelle aastane sissetulek ei ületa 40 000 eurot. Kergendust saavad ka kõrgemalpalgalised, nii on maksukergendust oodata kõigil, kelle aastatulu ulatub kuni 110 000 eurole.

Valitsus plaanib tõsta kinnisvaramakse, samuti vähendatakse võimalust kodulaenu intresse maksustavast tulust maha arvata. Ka energia- ja kütusemaksudele on oodata tõusu. Samas läheb kergemaks majapidamisega seotud teenuste maksukoorem, näiteks remonditööd. Suurimad kärped puudutavad suurimaid kuluvaldkondi – sotsiaalhooldust, sotsiaal- ja tervishoiuteenuseid ning haridust. Koalitsioonikokkuleppes on ka 1,6 miljardit eurot majanduse ergutamiseks. Sellest 600 miljonit on infrastruktuurile ning miljard strateegilise tähtsusega suurprojektideks.

Eestlaste e-põllu idu sai 1,1 miljonit eurot

Eestlaste loodud VitalFields teatas värskest investeerimisest, millesse panustasid senised investorid, teiste seas ka SmartCap ja üks Silicon Valley riskikapitalist, kelle nime ei mainita.

VitalFieldsi juhatuse esimees Martin Rand ütles, et hiljuti käivitasid nad mobiilirakenduse põllutöölilistele, et teha lõpp paberimajandusele põllumajanduses.

Raha läheb turundusse. "Uut kapitali kasutame tootearenduseks ning VitalFieldsi turunduse tõhustamiseks Saksamaal, mis on meie prioriteetne turg Ukrainas ja Poola kõrval," ütles Rand.

VitalFieldsi mobiilirakendus on täiendus veebirakendusele, mis on põllumajanduse juhtimise vahend. See aitab planeeri-

↑ **TARKVARALOOJAD** olid unustanud, et põllumehel on vaja võimalikult lihtsat põlluraamatu tarkvara, ütles VitalFieldsi juhatuse esimees Martin Rand.

FOTO: MEELI KÜTTIM

da ja juhtida. Uue äpiga saavad juhid saata tööülesandeid põllutöölilistele ning kui need on täidetud, kajastuvad tööd põlluraamatus ja kõigis aruannetes.

Äppi saab kasutada ka põldude ajaloo ülevaatus, navigeerimise ja põldude ülevaatus eesmärgil. VitalFieldsi äpp töötab ka internetiühendusest.

Turul tugev haare. VitalFields arendati välja Eestis, kuid sellel on palju kliente Poolas, Ukrainas ja Saksamaal. VitalFieldsi teenuseid kasutavad sajad põllumehed ning ettevõtte aitab hallata üle 200 000 hektari põllumaad.

Varajase faasi investorite seas oli ka üks Skype'i asutaja TMT Investments.

Uue emissiooni täpsemad üksikasjad avaldamisele ei kuulu.

ÄRIPÄEV.EE

Skano Group AS korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teade

Skano Group AS (registrikood 11421437, asukoht Suur-Jõe 48, Pärnu 80042, edaspidi Selts) **aktsionäride korralise üldkoosoleku** toimub **19. juunil 2015. a. kell 11:00 Skano Group AS kontoril aadressil Suur-Jõe 48, Pärnu.**

Üldkoosoleku päevakord ja nõukogu ettepanekud:

1. 2014. a. majandusaasta aruande kinnitamine

Nõukogu ettepanek: Kinnitada juhatuse poolt koostatud Seltsi 2014. a. majandusaasta aruanne, mille kohaselt Seltsi konsolideeritud bilansimaht seisuga 31.12.2014. a. oli 13 329 tuhat eurot ning Seltsi puhaskahjum oli 1 481 tuhat eurot.

2. 2014.a. majandusaasta kahjumi katmine

Nõukogu ettepanek: Katta 2014.a. majandusaasta puhaskahjum summas 1 481 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt.

3. 2015. a. majandusaasta audiitori valimine ja tasustamise korra määramine

Nõukogu ettepanek: Valida 2015. a. majandusaasta audiitoriks AS PricewaterhouseCoopers (registrikood: 10142876; aadress: Pärnu mnt. 15, 10141 Tallinn). Audiitorteenuste eest tasumine toimub audiitorühinguga sõlmitava lepingu alusel.

Majandusaasta aruandega, kasumi jaotamise ettepaneku ja audiitori järeldusotsusega 2014.a. majandusaasta aruandele on võimalik alates 28. maist 2015.a. tutvuda Skano Group AS kontoril, Suur-Jõe 48, Pärnu ning ettevõtte interneti koduleheküljel www.skano.com.

Teave Äriseadustiku § 287, § 293 lg 2 ja lg 21 ning § 2931 lg 4 nimetatud õiguste kohta avalikustatakse eraldi dokumendis Skano Group AS interneti koduleheküljel www.skano.com

Käesoleva teate avaldamise kuupäeva seisuga on Skano Group AS aktsiakapital 2 699 436.60 eurot. Aktsiaseltsil on 4 499 061 lihtaktsiat, iga aktsia annab üldkoosolekul 1 hääl.

Üldkoosolekul hääleõiguslike aktsionäride nimekirja määratakse kindlaks seisuga 12. juuni 2015. a. kell 23:59.

Koosolekust osavõtjate registreerimine algab 10:45.

Üldkoosolekul osalejate registreerimiseks palume kaasa võtta:

Füüsilisest isikust aktsionäri - isikut tõendav dokument

Füüsilisest isikust aktsionäri esindajal - kirjalik volikiri ja isikut tõendav dokument

Juriidilisest isikust aktsionäri esindajal - kehtiv registrikaardi tõestatud ärakiri (Eesti juriidilistel isikutel mitte vanem mitte vanem kui 7 päeva), millest tuleneb isiku õigus aktsionäri esindada ja esindaja isikut tõendav dokument või nõuetekohaselt vormistatud volikiri ja volitatud isiku isikut tõendav dokument. Välisriigis registreeritud juriidilise isiku dokumendid palume eelnevalt legaliseerida või kinnitada apostilliga, kui välisriigist ei tulene teisiti. Skano Group AS võib registreerida välisriigi juriidilisest isikust aktsionäri üldkoosolekul osalejana ka juhul, kui kõik nõutavad andmed juriidilise isiku ja esindaja kohta sisalduvad esindajale väljastatud notariaalses volikirjas ja volikiri on Eestis aktspteeritav.

Juhul, kui aktsionär hoiab endale kuuluvaid aktsiaid esindajakontol, on vajalik selle kohta esitada kontohalduri tõend, mis kinnitab aktsiate omandiõigust seisuga 12. juuni 2015.a.

Isikut tõendava dokumendina palume esitada pass või ID kaart.

Aktsionäriil on võimalik teavitada Skano Group AS-i esindaja määramisest või esindatava poolt volituse tagasivõtmisest edastades sellekohase info Skano Group AS-i juhatusele kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (digiallkirjaga e-posti aadressile martin.kalle@skano.com või kirjalikult postiga Skano Group AS, Suur-Jõe 48, Pärnu 80042 või tuues dokumendid isiklikult kohale Skano Group AS-i kontorisse eelpool nimetatud aadressile) hiljemalt 18.juuni 2015 (k.a.).

Aktsionär võib esindaja määramiseks või esindatava poolt volituse tagasivõtmiseks kasutada blankette, mis on kättesaadavad Skano Group AS-i interneti koduleheküljel www.skano.com.

Martin Kalle
CEO
+372 447 8331
martin.kalle@skano.com

SKANO
GROUP

Euroopas pankrotistub
keskmiselt
587 ettevõtet
päevas

Usaldage laekumata arvete
kindlustamine ekspertidele.

krediidikindlustus.ee

KREDEx

Tutvuge krediidikindlustuse teenuse tingimustega ning vajadusel pidage nõu kliendihalduriga.

GASELL

Karjäärimeeste edukas karjäär.

Geoforce leidis hea momendi vahespurt teha

VÄINU ROZENTAL
vainu.rozentala@aripaev.ee

Järvamaa gasellifirma OÜ Geoforce juht ja kaasomanik Aarne Rohtvee võrdleb firma edulugu jalgratta grupisõiduga: mingi aeg tasub grupis püsida ja tuules sõita ning soodsal momendil vajutada täiega pedaalidele.

Kaevandusfirma Geoforce alustas otsustavat spurti 2011. aastal. "Selleks hetkeks olime aru saanud, et oleme liiga väiksed ja jäigad – meie üks brigaad ei suutnud kahte eri tööd korraga teha," põhjendab Rohtvee, miks nad aastatel 2011–2013 ostsid lisaks neli suurt kaevandusmasinat ja palkasid juurde brigadijagu mehi. Geoforce sai hooilt kaks korda suuremaks ja spurt tagas ettevõttele tänavuses Gaselli TOPis 415. koha.

"Meil on üheks gaselliks ehk kiirenduseks veel sahmakat sees," pakatab Rohtvee enesekindlusest. "Ma arvan, et lähema viie aasta jooksul see juhtub. Praegu sõidame taas grupis ja tuules ning passime soodsat momenti."

Just nagu kauboielu. Kohtumine Aarne Rohtveega on kokku lepitud Jõgevamaal Voore küla parklas. Tühjale platsile keerab sisse veoauto. Kas tõesti tema? "Tegin vist ajakirjanikule üllatuse, et firma juht sõidab kohtumisele veoautoga," naerab Rohtvee teinekätt andes. Ta märgib, et neil läheb kallurit täna siin karjääris tarvis, seepärast tuli sellega.

Parklast kilomeetri kaugusel asuvas Veia liivakarjääris sõelub üks Geoforce'i kolmest brigaadist parasjagu liiva. Karjääris ootavad meid tootmisjuht Kristjan Tiivas ja tehnikajuht, Aarne poeg Madis Rohtvee.

"Elame nagu kauboielu, eriti poisid, kes on iga päev päris palju ratastel," viipab Aarne Rohtvee noorte kolleegide suunas. "Meil on suurtehnikat kokku kaksteist ühikut. Masinate arv näitab, et ainuüksi hooldust tuleb pidevalt teha, rääkimata sellest, et tehnika kipub aeg-ajalt lagunema."

Madis Rohtvee täpsustab, et hommikul (kohtumine karjäärimeestega oli 19. mai enelõunal – toim) on ta jõudnud juba ära käia Lääne-Virumaal asuvas karjääris, kus töötab laadimisbrigaad. Geoforce'i kolmas, purustusbrigaad tegutseb samal ajal Põlvamaal Sõreste karjääris.

Kristjan Tiivase sõnul on tema igapäeva-

↑ JÄRVAMAAL kaevandusfirma OÜ Geoforce juhataja esimees ja kaasomanik Aarne Rohtvee (vasakult), tootmisjuht Kristjan Tiivas ning Aarne poeg, juhataja asetatija tehnikala Madis Rohtvee Veia liivakarjääris, mis asub Jõgevamaal Vaservere külas.

FOTO: VÄINU ROZENTAL

ne töö nagu malmäng. "Hommikul tõused üles ja vaatad, milline on malelaua peal seis, ja hakkad vastavalt sellele tegutsema," näitlikustab ta. "Kogu aeg olukord muutub – tuleb mehi ja tehnikat liigutada, vedada töömeestele olmeinventari ja kütust, suhelda tellijatega ning otsida uusi kliente."

Alustamine nõudis kohe suurt rahakultust. Järvamaal Türi 2006. aasta alguses asutatud Geoforce'i käivitamine võttis aega kaks aastat. Kõigepealt otsiti peremehta karjääri ja taotleti kaevanduslube, samal ajal koostati äriplaan ning vaagiti sobilikke karjäärimasinaid. "Ostsime neli tuttuut masinat, mis läksid kokku maksma 15 miljonit krooni," räägib Aarne Rohtvee. "Tüüpiline väikeettevõtte tavaliselt nii suure summaga ei alusta. Hamburgeriputkat võid hakata pidama tunduvat väiksema rahaga, aga kae-

vandusarisse vana ekskavaatoriga pole võimalik minna."

Rohtvee möönab, et tegelikult sattus firma käivitamine ebasobivale ajale. "Tegime arvutused ja otsused sellelt taustalt, mis tookord oli, ja see taust oli väga optimistlik," seletab ta. "Kui meie startisime, muutus olukord majanduses sootuks. Aastad 2008–2010 olid ellujäämiseks väga piiri peal, suutsime lõua hoida vee peal tänu omanikeriingile kuuluvale investorile." Aarne Rohtvee kompanjoniks on tema sõber ja kooliaegne pinginaaber Peeter Mänd, endise metsanduskonterni Sylvester üks asutajaid ning suuremaid omanikke.

Geoforce'ile kuulub kolm karjääri, ent enamiku käibest ei anna mitte oma karjääridest kaevandatud materjali müük, vaid teenuse müük. Aarne Rohtvee sõnul on Eestis välja antud rohkem kui 600 kaevanduslu-

ba ja enamik karjääriomanikest on ühe karjääri omanikud. "Neil on arutu endale tehnikat osta ja seetõttu tellivad nad kaevandusteenust," selgitab Rohtvee.

38 kilomeetrit teed aastas. Geoforce'i põhilised tooted on sõelutud liiv, purustatud kruus ja lubjakivikillustik. Rohtvee andmeil käib nende masinatest aastas läbi 0,5 miljonit tonni materjali. Mitu kilomeetrit teed sellest materjalist saaks näiteks ehitada? Teedeinseneri haridusega Aarne Rohtvee võtab appi mobiilikalkulaatori. "Kui arvestate tee laiuseks üheksa meetrit ja muldkeha kõrguseks üks meeter, saaks sellest materjalist teha 38 kilomeetrit lihtsat teed," teatab ta.

Firma majandustulemustest enam tunneb Aarne Rohtvee uhkust oma noorkolleegide üle. "Kui ettevõtte oli nii kaugel, et tuli hakata inimesi palkama, oli mul kohe mõte,

OÜ MT MÖISAKÜLA
mtm

Möisaküla Masinatehase KEVADPAKKUMINE

**Võsagiljotiinid
13 kuni 21 tonnistele
ekskavaatoritele
4990.00***

*Hinnale lisandub käibemaks 20%

Möisaküla Masinatehas OÜ
Tel. 5628 6151
info@mtm.ee
www.mtm.ee

Ametiühingud soovivad alampalgaks 488 eurot

Ametiühingud tegid eile tööandjate keskliidule ettepaneku tõsta üleriiklik alampalk järgmisel aastal 488 eurole ja 2017.

"Maksuameti ja haruametiühingute palgainfole tuginedes võime väita, et see on tase, kus poleks karta massiivseid koondamisi," rääkis ametiühingute keskliidu esimees Peep Peterson.

Ametiühingute hinnangul on palgavaesus majandusele suureks koormaks ja ühiskonnas on põhjendatud ootus alampalga kiiremaks tõusuks. Petersoni

sõnul elavdaks 25protsendiline tõus mõlemal aastal majandust ja tooks Eesti tööturule tagasi inimesed, kel praegu puudub motivatsioon siin tööd otsida.

Tööandjad pakkusid väiksemat summat. Tööandjate eilse pakumise kohta ütles Peterson, et 418 eurot 2016. aastaks jääb alla igasugustele ootustele ja see oleks väga halb signaal nii Eesti madalalpalgalistele kui ka majandusele üldiselt. "Samuti tekitab see ilmselt poliitikutes kiusatust adekvaatsem alampalk

kehtestada ilma sotsiaalpartnereid kuulamata," lisas Peterson.

Ametiühingud jätkavad suurema alampalga nõudmist ja võivad pisut järele anda, kui tööandjad näitavad üles valmidust sektoritaseme palgalepete sõlmimiseks või nõustuvad kvalifitseeritud töötajatele eraldi alampalgamäära kehtestamisega.

Läbirääkijad loodavad alampalga kokkuleppe sõlmida enne jaanipäeva, et valitsus saaks selle võtta aluseks tuleva aasta riigielarve koostamisel.

ÄRIPÄEV.EE

Ä Kommenteer Õppisime neilt palju

AHTO PREGEL
endine koostööpartner

Mul oli OÜ Geoforce meestega väga hea koostöö aastatel 2008-2010, kui nad tegid meie Raplamaal Raikküla vallas asuvas lubjakivikarjääris teenustööd. Nad tegid toormest valmis toote ehk paekivikillustiku. Meil endal purustit ei olnud. Paraku oli Geoforce'il tollal vähe tehnikat ja inimesi ning aeg-ajalt juhtus, et kui vajamine kiiresti nende teenust, oli neil kusagil mujal töö pooleli. Lõpuks olime sunnitud ostma endale purusti.

Kuna nii meie firma kui ka Geoforce olid mõlemad tollal alustavad ettevõtted, õppisime teineteiselt väga palju. Just inimsuhete tasandil oli asjaajamine Geoforce'iga väga hea. Eesti ettevõtteid on suhteliselt väikesed, seega asjaajamine ei käi nagu suurkorporatsioonide vahel. Äris on inimsuhted tihti olulisemad kui rahandumbrid.

Enam ma kaevandusäris iga päev ja aktiivselt kaasa ei löö, olen vaid väikest viisi karjääri omanikeringis. Ehkki ma äri-koostööd Geoforce'iga ei tee, suhtlen Geoforce'i mees-tega jätkuvalt ja mõnega neist lausa perekonniti.

Gaselliliikumist toetab LHV

et endavanuste meestega ma ei taha tööd tegema hakata, sest minuvanused on juba laiad, nagu ma isegi," muigab 58aastane Arne Rohtvee. "Ka paljudes teistes firmades on otsustajad noored ning eakaaslased leiavad omavahel paremini kontakti ja oskavad kasutada nüüdisaegseid suhtlemiskanalid." Kristjan Tiivas töötab Geoforce'i tootmisjuhina 2008. aastast ja Madis Rohtvee tuli isa tehnikajuhiks 2013. aasta suvel.

"Väikeettevõtja peab kõikide asjadega hakkama saama," ütleb Arne Rohtvee ja võrdleb väikeettevõtjat pardiga. "Kui suures firmas on vaja head lendajat, siis on võimalik kotkas palgata, ja kui on vaja head ujujat, siis on võimalik pingviini palgata, ja kui on vaja head lauljat, siis on võimalik õõbik palgata. Aga väikeettevõtja on nagu part – tema lendab, ujub, prääksub. Ta teeb kõiki asju suhteliselt viletsalt, aga saab hakkama."

Ä Mis on mis OÜ Geoforce

Asutatud 28.02.2006.

Rendib söelumis- ja purustustehnikat ning müüb materjali karjääridest.

Juhatuses esimees Arne Rohtvee.

Omanikud: 50% OÜ KERME Investeeringud (Peeter Mänd), 25% OÜ Ivard (Peeter Mänd), 25% OÜ Deorentes (Arne Rohtvee).

Gaselli TOPis 415. kohal (2011. aastal oli 606. kohal).

Omanik kolme karjääri: Suuremäe kruusakarjäär (Tartumaa, Kambja ja vald, Talvikese küla), Veia liivakarjäär (Jõgevamaa, Saare vald, Vassevere küla), Lakenõmme liivakarjäär (Läänemaa, Taebla vald, Vidruka küla). On pidev koostööpartner neljas karjääris (Kivi liiva- ja kruusakarjäär, Soomukse II kruusa- ja liivakarjäär, Supsimari II kruusakarjäär, Sõreste liivakarjäär).

Töötajaid 12, sealhulgas 3 brigadi kokku 8 töömehega.

Töötleb aastas 0,5 miljonit tonni materjali.

Käive oli 2014. aastal 1,29 miljonit eurot ja kasum 50 000 eurot.

2007 omandas Veia liivakarjääri, Suuremäe kruusakarjääri ja Lakenõmme liivakarjääri ning sai vajalikud kaevandusloa.

2008 ostis 15 miljoni krooni eest neli suurt kaevandusmasinat ning üks brigaad alustas tootmisega.

2013 täienes masinapark nelja suure masinaga, komplekteeriti teine brigaad.

2013 sai mäetehnilise järelevalve ametist kaevandustööde vastutava spetsialisti pädevustunnistused pealmaatööde tegemiseks.

2014 osteti tehnikat juurde ning palgati kolmas brigaad.

Ä Tasub teada Mis on kiire kasvu põhjused?

Aastatel 2011-2013 kasvas OÜ Geoforce ärikasum 2,67 ja käive 2,63 korda.

1. Masinapark suurenes kaks korda. Et teha ühel ajal kahes karjääris erinevaid töid, soetati 2013. aastal juurde neli suurt masinat – kaks ekskavaatorit, söelur ja laadur – ning juurde palgati brigadi jagu töömehi. 2014. aastal soetati veel tehnikat ning palgati kolmas brigaad. Tehnika ja töömehed tagavad paindlikkuse tööde organiseerimisel.

2. Suurobjektide lähedus. 2013. aastal sattus kaks suurt tee-ehitusobjekti Geoforce'i karjääride lähedusse. See võimaldas müüa materjali konkurentidest parema hinnaga. Geoforce'i juht Arne Rohtvee rõhutab, et ehitusobjektide sattumine karjääride lähedusse pole planeeritav ja tegu oli soodsa juhusena.

3. Püsiklientide baas. Geoforce'il on palju kliente, kelle karjäärides on nad teenustööd teinud teist, kolmandat või isegi neljandat korda. See tähendab, et kliendid usaldavad ettevõtet.

4. Töökultuur. Mõistlikud, töökad, tublid ja kõrge töökultuuriga töömehed tagavad kvaliteetse toodangu ning ettevõtte maine. "Head töömehed on üliolulised, sest nemad teevad ju füüsilise töö ära," kiidab Rohtvee oma firma töötajaid.

Ä Pane tähele

Äripäeva gaselli rubriik kirjutab kiiresti arenevatest väikefirmadest ja nende omanikest. **Gaselli TOPi** lähteandmeteks olid seekord müügitulu ja maksueelne kasum aastatel 2011-2013. 2011. aasta käive pidi olema vähemalt 100 € ning käive ja kasum pidid 2011.-2013. kasvama vähemalt 50%. Osales 1105 ettevõtet.

Ä Loe Äripäevast

Lood gassellettevõtetest

* "Äri ääremaal – vaevaline, ent võimalik" Võrumaa firmast OÜst Meisli 14.04.2015 lehes.

* "Põlva perefirma rammus supp" Põlvamaa firmast OÜst Britney 30.04.2015 lehes.

* "Kõrtsmikust sai vanurite hooldaja" Lääne-Virumaa firmast OÜst HansaClub 18.05.2015 lehes.

Skype Belgias kohtu all

Belgias on Skype'i vastu algatatud kohtuasi, kuna Belgia seaduste järgi tuleb telekommunikatsioonifirmadel ametivõimudega koostööd teha ja võimaldada kuriteos või terrorismis kahtlustatavate omavaheliste suhtlemise pealtkuulamist.

Skype on sellisest koostööst keeldunud ja on nüüd ühe taolise vaidluse pärast kohtus. Ent esialgu on veel lahtine, kas Skype'i saab üldse käsitleda samas kategoorias traditsiooniliste telekommunikatsioonifirmadega. Siin võib kohtuasi luua pretsedendi, kirjutab Wall Street Journal.

Luksemburgis registreeritud Skype väidab vastu, et seadu-

24

tuhande euro suurune trahv võib oodata Skype'i, kui kohus leiab, et tegu on side-teenuseid osutava firmaga.

sed peavad kaitsma ka inimeste privaatsust, tunnustama riigipiire ning tunnustama tehnilisi erisusi.

Traditsioonilised telekommunikatsioonifirmad on juba mõnda aega kaevanud, et sideteenused, nagu Skype ja WhatsApp, saavad põhjendamatult eeliskohtlemise. Neid ei reguleerita ega maksustata nagu traditsioonilisi telekommunikatsioonifirmasid.

Euroopa Komisjoni asepresident digitaalse ühisturu alal Andrus Ansip kommenteeris, et on neist kaebustest teadlik, kuid mingit lahendust ega vastust komisjonil praegu ei ole.

ÄRIPÄEV.EE

30. septembril 2015 Nordea kontserdimajas

MAJANDUSKONVERENTS

Äriplaan 2016

Mõjuvõimsad, autoriteetsed ja aktiivsed Eesti ettevõtjad räägivad oma ootustest ja hirmudest 2016. aasta eelarve koostamisel.

Palk peabki olema normaalne!

Konverentsil esinevad veel:

VKG suuromanik **Piit Piilmann**
Silberauto omanik **Väino Kaldoja**
East Capitali juht Peter **Elam Håkansson**
Cityconi juht **Marcel Kokkeel**
Chemi-Pharmi omanik **Ruth Oltjer**
Kinnisvaraettevõtja **Jaanus Otsa**
Sangari omanik **Jüri Kraft**
Reklaamiettevõtja **Reet Roos**
Saidafarmi juht **Juhan Särgava**
Põldma Kaubanduse omanik **Heinar Põldma**
Alexela suuromanik **Heiti Hääl**
Suurettevõtja **Rein Kiik**
ETK juht **Jaanus Vihand**
Swedbanki Eesti üksuse juht **Robert Kitt**
Eesti Panga president **Ardo Hansson**

Konverentsi juhivad
Äripäeva peatoimetaja
Meelis Mandel ja
peadirektor **Igor Rõtov**

Combimilli omanik
Margus Kohava

Registreerimine veebis www.konverents.aripaev.ee
või telefonil 667 0107 Anne-Ly Raudhein

Konverentsi soodushind registreerumisel kuni 29.05.2015
449 eurot (km-ga 538,8 eurot),
tavahind **549 eurot** (km-ga 658,8 eurot)

Korraldaja: Toetajad: **KREDIIDIINFO**
AN EXPERT COMPANY

Koostööpartner:

Äripäev

Danske Bank

emt

Elion

monitor
ERP SYSTEM

Ülemiste City

AVISION

7%

ON KASVANUD keskvalitsuse töötajate keskmine palk aastaga, 1179 eurole. See on Eesti keskmisest 6%-lisest palgakasvust kiirem kasv.

Ametnike arv mullu kasvas

Mullu vähenes avaliku sektori töötajate arv 138 000 inimeselt 137 000 inimesele, ent keskvalitsuse töötajate arv kasvas 55 000 inimeselt 56 000 inimesele, kirjutas postimees.ee.

Keskvalitsuse alla kuuluvad riigiasutused, avalik-õiguslikud asutused, riigi sihtasutused, riigi äriühingud ja tulundusasutused ja riigi mittetulundusühingud.

Samas lubatakse praeguses koalitsioonileppes lähtuda põhimõttest, et valitsussektori töökohtade arv väheneb kooskõlas tööealise elanikkonna kahane misega.

Avalikus teenistuses töötas mullu 29 361 inimest, aasta varem oli neid 29 950. Nendest 23 571 töötas riigi ametiasutustes ning 5790 kohalike omavalitsuste asutustes. Aasta varem olid näitajad vastavalt 24 217 töötajat ning 5733 inimest, selgub valitsuskabineti nõupidamisele saadetud memorandumist.

Kõrgharidusega inimeste osakaal Eesti töötajate seas ulatus mullu 41 protsendini, kasvades aastaga 2,1 protsendipunkti võrra. Avalikus teenistuses on kõrgharidusega inimeste osakaal aga oluliselt suurem: ametnike hulgas oli kõrgharitud 2014. aastal ligikaudu 75 protsenti, aasta varem oli näitaja 70,7 protsenti.

Palk tõusis pisut. Riigiametnike keskmine palk oli 2014. aastal 1338 eurot, aasta varem oli see 1204 eurot. Kohalike omavalitsuste ametnike keskmine palk kasvas 1077 eurolt 1179 eurole. Keskvalitsuse 7protsendine palgakasv oli Eesti keskmisest 6protsendisest palgakasvust kiirem, seisab memorandumis.

ÄRIPÄEV.EE

MAKSUD

Seadus paneb tellijale kohustusi.

Ä MARTA JAAKSON
marta.jaakson@aripaev.ee

Soomes muutub septembris seadus nii, et töö tellija vastutab selle eest, et tulevasel koostööpartneril poleks ärikeelde ja tema maksekäitumine oleks olnud korrektne.

Septembris muutub Soomes tellijavastutusseadus, mis kohustab töö tellijat nõudma tööpakkujalt selgitusi ärikeeldude ning maksetõrgete kohta, räägiti eile Suomen Tilaaajavastuu Oy ja Kustutaja OÜ seminaril.

Piirkondliku haldusameti töötaja Joonas Heinilä selgitas, et tellija vastutuse seaduse eesmärk on luua ettevõtjate vahel aus konkurents. Veel peaks leping aitama järgida kollektiivlepingutingimusi ja tõrjuma vari-majandust.

Seadus sätestab, et tellijal lasub kohustus enne lepingu sõlmimist nõuda selgitusi tulevase koostööpartneri maksekäitumise kohta, kontrollida, ega juhtival positsioonil oleval isikul pole ärikeeldu.

Seadus ei kehti FIE-le, vaid töövõtjale, kellel on omakorda töötajad. Seaduses on vaid kaks erandit, mil ettevõtjal ei lasu selgituskohustus: kui tööaeg kestab vähem kui 10 päeva ning kui tasu töö eest on väiksem kui 7500 eurot.

Ehituses leevendusi ei ole. Selgitamise kohustust ei kohaldata siis, kui tegemist on koostööga riigiga või kui koostööd on tehtud juba kaks aastat. Ehitusalal on aga ka neil juhtudel selgitamiskohustus.

Selgitamiskohustusega tuleb töövõtjal esitada töö tellijale andmed, millise kollektiivlepingu alusel töötaja töötama hakkab, tõend õnnetusjuhtumikindlustuse kohta, tõend pensionikindlustuse kohta, tõend, kas ettevõtte on käibemaksuregistrisse kantud, tõend maksetõrgete puudumise või nende olemasolul tõend nende tasumise kohta. Esitada tuleb kogu äriregistri väljavõte. Viimase puudumisel võib tellijat trahvida. Maksude maksmise tõendid tuleb firmal hankida nii Soomest kui ka Eestist, kui firmal on Y-tunnus. Tõendid peavad kehtima kogu töö tegemise ajal.

Selgitused tõlgitud ja säilitatud. Heinilä rõhutas, et Soomes töötades tuleb järgida Soome seadusi. Ei piisa, kui õnnetusjuhtumikindlustuse võtab firma ainult Eestist, vaid kindlustus tuleb sõlmida ka Soomes.

Andmete väljaselgitamise kohustus on Heinilä sõnul sama laiaulatuslik kui Soomes tegutsevale ettevõtjale, erinevusi So-

1 kord aastas tuleb Soome lähetatud töötaja saata Soome töötervishoiuarsti juurde. Soomes tegutsev firma peab sõlmima sealse arstiga lepingu.

me ja Eesti firmade vahel ei ole. Selgitused tuleb esitada tellijale arusaadavas keeles, seega tuleb näiteks Poolast pärit ettevõttel tõlkida selgitused Soome töövõtjale soome keelde.

Seadus annab ette ka kolm olulist tähtsena: selgitused tuleb tellijal välja nõuda enne lepingu sõlmimist ning selgitused ei tohi olla üle kolme kuu vanad. Pärast töö lõppu tuleb selgitusi säilitada vähemalt kaks aastat. Säilitama peab nii algdokumendi kui ka tõlke.

Tellijal ei ole kohustatud riigile selgitusandmeid uuesti esitama, kui uus leping sõlmitakse vähem kui 12 kuud pärast eelmist koostööd. Kui tellijal on põhjendatud kahtlusi, et lepingupartner on maksukohustusi rikkunud, võib töö tellija töövõtjalt uued selgitused nõuda.

Kui tellija ja lepingupoole vahel on sõlmitud pikem kui 12 kuu pikkune leping, peab tellijale esitama maksude tasumise tõendi

ja pensionikindlustuse tõendi, et maksud on makstud.

Hooletustrahv kuni 50 000 eurot. Hooletustrahv on lepingukohane, mis tähendab, et ühele tellijale on võimalik teha trahvi ka mitme lepingu kohta. Trahvi suuruse määrab lepingu suurus. Väikseim trahv, mis on määratud, on 800 eurot. Kõrgendatud hooletustrahv ehituses jääb suurusjärku 16 000–50 000 eurot. Kõrgeima trahvi saab määrata tellijale, kes on sõlminud lepingu ärikeeluga isikuga või kui on leping sõlmitud isikuga, kes hoiab süstemaatiliselt maksude tasumisest kõrvale.

Hooletustrahvi suuruse määrab töökaitsesamet, tellija võib trahviotsuse kohta esitada apellatsioonihalduskohtule.

Ühe muudatusena on seaduses töötervishoiukindlustuse nõue. Seadus näeb ette, et töötervishoiukindlustus tuleb sõlmida

Tapping the Future with
YAMAWA

Uus versioon **UP+** keermepuuride sari roostevabadele terastele:

Parem lõikekiiruse taluvus - Vc kuni 20 m/min.

Parendatud lõikegeomeetria tagab rasketes tingimustes parema laastueemaldumise.

Suurenenud kulumiskindlus tagab pikemad töötükid.

ATTILA
METALLILÕIKERIISTAD

www.attila.ee

Soome reeglid

Lennufirma koondab tuhandeid töötajaid

Malaysia Airlines püüab pärast kahte lennukatastroofi ettevõtet päästa. Läbi tehakse raske restruktureerimisplaan, millega kaotatakse ettevõttes ligi 30% töökohtadest, vahendas CNN Money.

Arvatavasti kaotab peagi lennufirmas töö 6000 inimest. Mõne raporti järgi on see number hoopis 8000. Malaysia Airlinesis töötab praegu 20 000 inimest.

Malaysia Airlinesi mainet on tugevalt kahjustanud eelmisel aastal juhtunud lennuõnnetused. Esiteks kadus salapäraselt lend MH370. Seejärel lasti Ida-Ukrainas alla lend MH17.

Juba enne õnnetusi oli lennufirma raskustes. Ettevõtte pole kasumis olnud alates 2008. aastast ning 2010.–2013. aastal oli kumulatiivne kahjum 1,3 miljardit dollarit.

ÄRIPÄEV.EE

Pankade salatsemine saab lõpu

Euroopa Liit ja Šveits sõlmisid ajaloolise kokkuleppe, mille järgi hakatakse 2018. aastast vahetama pangainfot, vahendas ERRI uudisteportaal.

“See tähendab Euroopa Liidu elanikele Šveitsi pangasaladuse lõppu ning takistab maksudest kõrvalehoidjatel peita deklaratsioonimata sissetulekut Šveitsi kontodele,” teatas Euroopa Komisjon.

Maksuvolinik Pierre Moscovici kinnitas, et kokkulepe tähistab uue ajastu algust. “Maksudest kõrvalehoidjatele on see löök, kuid see on suur samm aasama maksustamise poole.”

Euroopa Komisjon loodab lähiajal sõlmida sarnased info vahetamise kokkulepped ka Andorra, Liechtensteini, Monaco ja San Marinoga.

ÄRIPÄEV.EE

Soomes. See tähendab, et Soome lähetatud töötaja tuleb saata Soome töötervishoiuarsti juurde kord aastas hoolimata sellest, kas Eesti firma on töötervishoiulepingu sõlminud Eestis. Firmal tuleb teha leping Soome arsti või perearstikeskusega.

Töötervishoiu korraldamine kehtib vaid palgalisele tööjõule. Kui inimene tegutseb üksi, ei ole tarvis töötervishoidu korraldada.

Saalis küsiti Tilajaavastuu töötajatelt, miks Soome maksuamet digiallkirjastatud dokumente ei aktsepteeri. Tilajaavastuu töötaja Jani Syvähuoko selgitas, et digiallkirjastatud dokumente ei aktsepteerita lihtsal põhjusel – soomlastel ei ole süsteeme digidokumentide vaatamiseks.

Soome riik teeb järelevalvet igal aastal ja seejuures valitakse tähtsamad valdkonnad. Sel aastal on prioriteetsed valdkonnad logistika, tööstus ja ehitus. Ehitusalal tehakse ligi 9500 kontrolli aastas.

↑ **UUEST Soome tellijavastutusseadusest andis ettevõtjatele eilsel seminaril ülevaate Suomen Tilajaavastuu Oy juht Mika Huntamäki.** FOTO: ANDRAS KRALLA

Venezuela tahab keelata Google'i ja Mozilla

Venezuela võimud tahavad iga hinna eest varjata rahva eest riigi kehva majandusolukorda, kirjutas Business Insider.

Venezuela valuuta on kuu aja jooksul langenud 30% võrra. Võimude meelest ei peaks rahvas seda fakti teadma, kuid riigi elanikud on usinad kasutama mobiilrakendust DolarToday, et saada andmeid valuuta olukorra kohta.

Venezuela president Nicolas Maduro on pidanud raketid majandussõja osaks. Märtsis püüdis valitsus DolarTodayd ära keelata, ent sellega kadusid

↑ **VENEZUELA rahvas ei pea teadma riigi majandusseisust, arvavad riigijuhid eesotsas president Nicolas Maduroga.**

FOTO: EPA

ÄRIPÄEV.EE

Venezuela elanikele ka Amazon, Snapchat ja Pinterest.

Venezuela võimud on võtnud ülesande tõkestada Google'i kasutamine ja Mozilla brauser. “Me usaldame liialt Google'it ja Firefox'i, mis pole riikliku kontrolli all,” lausus võimuesindaja Juan Carlos Aleman esmaspäeval.

Aleman ütles, et Venezuela teadus-, tehnoloogia- ja innovatsiooniministerium püüab teha kõik, et leida meetod, kuidas kasutada satelliite nii, et riik saaks olukorra kontrolli alla.

REMUE SÕELKOPAD

- pinnasetöödel
- komposteerimisel
- ümbertöötusel
- sõelumisel
- trasside tagasitaitel
- ja muudes tööstusrakendustes

Maaletooja ja müüja:

www.sami.ee

SAMI MASINAKESKUS

Põhja-Eestis: Tule 20, Saue 76505, Harjumaa

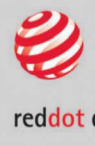
Tel 670 9040, mob 528 2732

Lõuna-Eestis: Petseri 40, Valga 68204, Valgamaa

Mob 524 1759

weinor

reddot design award

esindaja Eestis OÜ Tuli & Vesi, Sepa 16, www.afresco.ee, tel 6 799 399

Uus IF AUHINNATUD WEINOR LIVONA video: <http://www.weinor.com/livona/>

TURVALISUS

Iga töötaja tuleohutusega kurssi. Ettevõtte, mitte inspektori pärast

ANNIKA MATSON
annika.matson@kaubandus.ee

Mõni ettevõtte lammutab vaheseina, taipamata, et selle küljes oli tuleohutusandur. Teine ettevõtte ei luba mobiiltelefoniga taskest hoida, sest see võib maha kukkudes sädemeid tekitada. Üks on kindel: tuleohutusele tuleb mõelda rohkem, kui ettevõtte juhid on harjunud.

OÜ Tuletark tuleohutusspetsialisti Rivo Neuhausi sõnul on tootmisettevõtte juhi kõige sagedasem eesmärk teha tuleohutuses kõike täpselt nii, et inspektor enam-vähem rahule jääks. Ta ütles, et ettevõttele tuleks koostada tuleohutuses enesekontrolli aruanne. Esmalt tuleks kokku leppida, milline tase tuleohutuspoliitikas eesmärgiks seatakse: kas see, mida nõuavad õigusaktid, või midagi enam. Tihti ei pruugi ainult normide täitmine kindlustada soovitud ohutustaset.

“Toonitan, et iga töötaja kaasamine tuleohutusse on sealjuures ülioluline. Inimesed peavad ise tegevustes osalema,” rääkis Neuhaus Kinnisvarauudiste korraldatud tuleohutuse aastakonverentsil.

Ettevõtte enesekontroll tuleohutuses võiks Neuhausi sõnul olla pidev tegevus, mitte kesta lühikese aja. “Kahjuks kohtab sellist lähenemist vähe,” tõdes Neuhaus. Enesekontroll võiks võtta 5% tuleohutusega seondust tööst, aga 95% protsenti ettevõtetest tegeleb sellega vahetult enne märtsi lõppu, mil on vaja aruanne esitada. “Sel ajal saan pidevalt kõnesid, et kuidas ma seda plaani täitma pean. See tähendab, et andmeid ei koguta tegelikult järjepidevalt,” märkis ta.

Ohutus vajab rohkem tähelepanu kui aruande koostamine. Neuhaus tõdes, et mujal maailmas räägitakse enesekontrolliplaanist väga palju. Mujal kasutatakse selleks küll tuleohutuse juhtimise või korraldamise terminit. Neuhaus rõhutas, et enesekontrolliplaan on tegevuste jada, mis tagab järjepidevalt tuleohutusega tegelemise ja välis- ja olukorra, kus ohutusele hakatakse mõtlema alles siis, kui on aeg hakata enesekontrolli aruannet koostama.

Enesekontrolliplaan võiks alguse saada enda olukorra selgeks tegemisest. “See võib tunduda naljakas, aga sageli ei teata, mis olemas on,” märkis Neuhaus, kelle sõnul objektile sellega kahjuks nalja ei saa. “Metallist kandekonstruktsioonid tuleks katta spetsiaalse tulekõrvaldusega, aga objekti valdaja ei ole tihti teadlik isegi sellest, et tal niisugused konstruktsioonid olemas on,” tõi ta näiteks. “Või tehakse vaheseinu ja selle tuleohutuse kaob mõni andur ära,” lisas ta kuriooside näiteid.

Neuhaus ütles, et alles siis, kui on detailne ülevaade sellest, mis on olemas, saab hakata vaatama, mida edasi teha – millised nõuded seab õigusakt, standard, tootja jne.

Katastroofituristide ohjamine on osa ohutusplaanist. Sadolini Rapla tehase juhi Raivo Vasnu sõnul saabub õnnetuste korral kohale palju katastroofituriste, kes mobiilidega pildistavad ja infot levitavad. “Katastroofituris-

Metallist kandekonstruktsioonid tuleks katta spetsiaalse tulekõrvaldusega, aga objekti valdaja ei ole tihti teadlik isegi sellest, et tal niisugused konstruktsioonid olemas on.

OÜ Tuletark tuleohutusspetsialist Rivo Neuhaus

te kipub alati olema. Meie õnnetuse tegevusplaan muudatus pärast viimast vahejuhtumit oli, et turvafirma G4S valvur jääb õnnetuse korral väravasse alles, aga temale lisandub meie oma inimene, kes võtab valvamise üle, sest tunneb töötajaid nägupidi. Ta laseb territooriumile sisse vaid meie oma inimesi, mitte uudishimulikke telefoniga pildistajaid,” ütles Vasnu.

3000 tonni põlevat kaupa. Sadolini Rapla tehase maailma suurima keemiatööstusettevõtte, börsil noteeritud Akzo Nobeli tütar-ettevõtte. Sealjuures on Rapla tehase Akzo Nobeli väikseim tehase Euroopas. Vasnu sõnul kuulub nende ettevõtte oma tegevusega ohtlike hulka. Tehases on ka spetsiaalne ametikoht HSE ehk palgal on ohutusega tegelev inimene. “Tegeleme tootmises etüleeni, tolueni ja ka plahvatusohtliku alküüdiga, mis on värvi sideaine. Värv sisaldabki sideainet, lahust ja värvipigmenti – endiselt on 80% värve lahustipõhised, sest need on efektiivsemad, veel põhinevaid on vähem,” lisas ta.

Vasnu sõnul on nende laos põlevat kaupa 3000 tonni. “Meie lao kolm seinat on betoonist, metsapoolne sein on plekist. Kui lähed, siis läheb metsa,” märkis ta naljatledes.

Vasnu toonitas, et Rapla tehasele on ülemaailmsed plahvatusohutuse ehk EX-nõuded täidetud. “Tootmise EX-nõuetega kooskõlla viimine on ettevõttele äärmiselt kulukas. Sageli on tootmise sulgemine otstarbekam. Akzo Nobel on näiteks alküüditootmist koomale tõmmanud Inglismaal ja Türgis,” märkis ta.

Mobiiltelefonid keelatud. Tehase kindlustamine on ematööstuse vastutuses. Rapla tehase ei ole Eestis kindlustatud. “Meil ei ole lubatud ei e-sigaretid ega mobiiltelefonid. Need käivad puhkeruumis metallkappi, sest kui näiteks Samsungi mobiiltelefon kukub maha ja aku tuleb välja, võib see metallpõrandal sädemeid pilduda,” rääkis Vasnu. Suitsurada on 120 meetrit pikk ja suitsutajaid on Rapla tehase 120 töötajast umbes 16 inimest.

Automaatne tulekahjusignalsüsteem (ATS) annab vahel ikka valesid näiteid, Sadolinis esineb neid kuus paar korda. Päästeamet tuleb Vasnu sõnul kohale niikui kolmele inimesele tehases jookseb selle kohta häire ka mobiiltelefoni.

“Meil on puhas ja tolmuvaba tootmine, meil ei ole palju häireid. Kunagi töötasin keraamikatehases, kus andur oli tolmune ja ATSi pult pidevalt punane,” rääkis Vasnu. Valehäire põhjuseks on olnud näiteks suits naabrite juurest. Häire taga on olnud ka anduri rike.

Tasub teada Koostöö päästjatega tulekahju korral

Millist informatsiooni peaks objekti esindaja andma päästemeeskonnale juhile?

Kas keegi on objektile jäänud suitsu sisse või tulle? Kus ta asub? Näidata skeemidelt, sest sõnaline selgitus võib olla valesti tõlgendatav.

Millist tekkonda kasutades jõuab kõige paremini kannatanuni, tulekahjukohani?

Kas tulekahjukohani jõudmiseks on vaja liikuda läbi lukustatud

ukse, kontrollida lukustatud kabinette (võtmed, läbipääsukaardid)? Kust saab lülitada välja elektri (päästjate ohutus)?

Kas objektile on aineid, seadmeid või materjale, mis võivad olla päästjatele ohtlikud?

Millised väärtuslikud esemed tuleks evakueerida?

ALLIKAS: MART SILD, PÄASTEAMETI POHJA PÄASTEKEKUS, IDA HARJU KORRAPIDAMISGRUPP, VANEMOPERATIIVKORRAPIDA JA

↑ **SADOLINI** Rapla tehase juht Raivo Vasnu ütles, et neil on ohtlik tootmine ja seetõttu on tehasele täidetud ülemaailmsed plahvatusohutuse nõuded. FOTO: MEELI KÜTTIM

Loe veebist

Loe pikemalt tuleohutusest ja tootmispiinna haldamisest www.kinnisvarauudised.ee

DUROC MACHINE TOOL

- Doosan treikeskused ja töötlemiskeskused
- Hartford töötlemiskeskused
- FACCIN rullvaltspingid
- Microcut teach-in treipingid
- Baykal painutuspingid ja giljotiinid
- Fermat sisetreipingid
- Mitsubishi laserlöikepingid

Meie laos on üle 100 uue ja kasutatud pingi, vaata lisa www.duroc.ee

DOOSAN Doosan Infracore Machine Tools BAYKAL MACHINE TOOLS Hartford SUE HONG FACCIN Microcut FERMAT MITSUBISHI ELECTRIC

Duroc Machine Tool OÜ Tel 736 6648 info@duroc.ee www.duroc.ee

Pane tähele Millest võiks koosneda enesekontrolliplaan?

1. Mis ja mida? Kaardistamine. Mis on olemas? Kui ettevõtte on detailne ülevaade sellest, mis olemas on, saab hakata vaatama, millised nõuded seavad õigusakt, standard, tootja jne ehk mida peab tegema.

2. Kus? Visualiseerimine. Tasub koostada konkreetne plaan, kuhu on peale kantud kogu tuleohutusega seonduv oluline info ja asukohad. Sellisel on ülevaade nii hoone valdajal kui ka hooldajal ning töötajate vahetumisel säilib järjepidevus.

3. Kuidas? Reeglid, juhised ja protseduurid. Näiteks koostada juhised ja kontrollnimekirjad (*check-list*). Kaval on kasutada ka moodsaid äppe, mida Eestis veel palju ei kasutata, maailmas aga küll. Info peaks ise programmi kokku jooksma.

4. Kes ja millal? Vastutajad. Kes asju teeb ja millal? Tasub määrata konkreetne inimene, konkreetne tähtaeg ja konkreetne tegevus. Näiteks küttesüsteemide (elektrikütte) eest vastutab tootmisjuht, meistri ülesandeks on

iga päev jälgida, et evakuaatsiooniüksused toimivad jne.

5. Kellele ja mida? Aruandlus ja info-liikumine. Kellele (päästeamet, juhtkond). Kes millist aruandlust tahab, millises kanalis infot tahab? Paber, pilv, Dropbox, Google Drive, rakendusprogramm (nt saab selle ühildada laohaldustarkvaraga). Tuleohutuse haldamine peaks olema ühes kohas. Kui aktid jäävad hooldusest maha, võiks teha nendest objekti üldise hoolduspäeviku (nn objekti pass). Siis on infokillud koondatud ühte dokumenti: suitsuluugid, sprinkler jne. Tuleb pan-na konkreetselt paika, millal tegevusi tehakse.

6. Miks? Eelarvestamine. Tuleohutuspoliitikat saab teha sammhaaval ja see on seotud eelarvestamisega - kui palju antakse otsustajale otsustusõigust, mis saab ise ära korraldada ja mida tuleks suuremas ringis läbi arutada. Kui pikaajalises planeerimises on mõõdalask, juhtub see, et näiteks suure mahuti ümberpumpamise töödega seonduvad kulud tulevad ootamatult.

3000

tonni põlevat kaupa on Rapla Sadolini tehase laos, seepärast on tuleohutus ettevõttes kõrgendatud tähelepanu all.

Muutub määrus, mis käsitleb ehitiste tuleohutust

Määrus ehitiste tuleohutuse kohta muutub, ütles siseministeeriumi pääste- ja kriisireguleerimisosakonna nõunik Mari Tikan.

Tikani sõnul on senine määrus "Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded" ilma muudatusteta kehtinud üle kümne aasta. Samas on olukord ehitusturul muutunud: kasutusel on uued tehnoloogiad, turul on uued ehitismaterjalid, ohutuse tagamine on võimalik

erinevate meetoditega. Seetõttu on siseministeerium algatanud määruse muutmise, et regulatsiooni uuendada vastavalt muutunud olukorrale ning võimaldada senisest enam kasutada ohutuse tagamisel analüütilist töendamist.

Väikesed muudatused. "Selle aasta juulist hakkab kehtima uus ehitusseadustik ja ehitistele esitatavad tuleohutusnõuded kehtestatakse sisuliselt uuesti.

See tähendab, et praegu kehtiv määrus saab uue nimetuse ja numברי, kuid sisu jääb samaks. Määruse muutmise idee sai alguse alles möödunud sügisel. Väga suure üllatusena tuli, et riigikogu väga kiiresti menetles selle ka ära," märkis Tikan.

Sisuliselt jääb juulis kehtima hakkav samaks, mis praegu kehtib. Evakuaatsiooni ossa on lisatud nõue, et arvestada tuleb ka liikumispuuetega inimestega. "Seega palju praegu midagi

ei muutu, aga paari aasta pärast on kavas muuta ka ehitiste tuleohutusnõuete määrust põhjalikumalt," rääkis Tikan.

Analüütiline tõestamine? Ka praegu kehtivas määruses on lubatud tuleohutust tõendada "analüütiliselt". Mis see on, seda pole määruses aga täpsemalt avatud. Uues määruses on kavas see täpsemalt lahti kirjutada. Tikan märkis, et loodetavasti tuleb juurde ka juhendmaterjal.

Ka SINA - võid liituda HAAS "perekonnaga".
jaan@abplanalp.ee tel. 510 3725
Haas Automation Simple. Innovation.

FUNKSIONAALNE MOOS
MUSTIKAST VAARIKAST
Kiudainetega
25 AASTAT TOOTMIST
VALMISTATUD VALGAMAAL EESTI MARJADEST
www.moos.ee tellimine@moos.ee

EHITUS

Vene turg sundis Kunda Nordicut koondama

Ehitusmaterjalide tootja Kunda Nordic Tsement oli sunnitud sulgema ühe pöördahju, sest Vene turg on ära kukkunud. Koondatakse umbes 30 inimest, kuid see avaldab mõju ka partneritele, vahendas ehitusuudised.ee. Kunda Nordic Tsemendi tegevusdirektor Meelis Einstein ütles Virumaa Teatajale, et suurimat mõju avaldas selline otsus eelkõige Kunda Transile. Viimastel aastatel on vähenenud ka Kunda Nordicu killustiku müük, sest lähikonnas ei ole suuri tee-ehitisi.

LEMMIKUD

tööstusuudised.ee loetuimad uudised

Arengufond hakkab toidutööstusi toetama. Arengufond töötab koostöös Euroopa Liiduga välja nutika spetsialiseerumise strateegia, mis peaks aitama meie toidutootmist maailma jõuda. **Meie tööstus vajab uut algust.** Eesti vajab majanduse kasvaks riigi kapitalil olevate ettevõtete toodete ja teenuste arendamist ja nende tõhusat tootmist.

koopia kolm

KÕIK PRINTIMISTEENUSED MEILT!

- jooniste printimine, koopiad
- projektipangateenus
- skaneerimine
- köitmine, kiletamine
- visiitkaardid, kleebised
- bännerid, sildid, objektitahvlid
- roll-up stendid
- plaadile trükk - KAPA, PVC, Re-board
- plaatide erikujuline lõikus CNC lõikepingil

Küsi pakkumist:
tel 650 6072 mob 56 629 007
hinnainfo@koopia3.ee

www.koopia3.ee

Tallinnas: Rävåla pst 8 | Kadaka tee 36/Laki 9
Täidame tellimusi üle Eesti, kättetoimetamine kullerpostiga

PROTECT 5 years
Extended Warranty for GD Compressors

GD COMPRESSORS

ENERGIASÄÄSTLIKUD SAGEDUSMUUNDURIGA KRUVIKOMPRESSORID

KÜSI LISA: 615 5550 VÕI INFO@KOMPRESSORIKESKUS.EE

Kompressorile võimalik lisada soojusvaheti. Jääsoojusena võimalik ära kasutada

kuni 72% kompressori võimsusest!

RÕHUME ÕHULE
KOMPRESSORIKESKUS

SÄÄSTA ROHKEM!

Toidutööstuste edu peitub koostöös. Suurem konkurentsivõime tänu investeringutoetustele

Eestis on toiduainete töötlemine konkurentsitihe, aga toiduainetööstused ise hindavad oma konkurentsivõimet Eesti siseturul rahuldavaks, selgub Eesti Maaülikooli uuringust.

Toiduainetööstuste toodangu turustamise viisid ja kohad on viimastel aastatel mitmekesistunud. Samas on ettevõtete keskmine ekspordi osa müügitulus vähenenud, kirjutas Eesti Maaülikooli maamajanduse uuringute osakonna analüütik Kersti Aro.

Euroopa Komisjoni hinnangul on Euroopa Liidu tööstuse konkurentsieelised kvalifitseeritud töötajad, suur omamaine tootmissisend eksporditavates kaupades ning eelis, mis tule-

93,6

MILJONIT eurot investeeriti aastatel 2007-2013 toiduainetööstusesse, peaaegu kaks korda rohkem kui 2007-2013 toiduainetööstusesse, peaaegu kaks korda rohkem kui 2007-2013 toiduainetööstusesse, peaaegu kaks korda rohkem kui 2007-2013 toiduainetööstusesse, peaaegu kaks korda rohkem kui 2007-2013 toiduainetööstusesse.

neb keeruliste ja kvaliteetsete toodete tootmisest. Eestis küsitletud toiduainete töötajate eelised konkurentide ees olid uuringu andmetel teistsugused: väga kvaliteetne toodang, kiire

reageerimine turu nõudmistele ning nišitoodete olemasolu. Lisaks mainiti kaasaegsete tootmisvahendite olemasolu.

Tööstus jääb puudu. Toiduainete töötajate konkurentsivõimet vähendab nii sise- kui ka välisriikide tootmisvõime. Vajatakse tootmisvõime, eriala spetsialiste ja tehnoloogide. Euroopa turgudele jõudmist takistavad aga kontaktide puudus ja nõrk turundus, mis põhinevad samuti tööjõul.

Kolmveerand toiduainetööstuse ettevõtetest tegutseb maapiirkonnas ja tööstus puudumise suurim põhjus ongi ettevõtete asukoht. Probleemiks on ka sektoris pakutav madal tööta-

su, kehvad töötingimused ning kutse- ja kõrgkoolides antav haridus, mis ei vasta tööstustele.

Lisaks vähendab siseturul konkurentsivõimet tooraine hind. Euroopa Liidust väljapoole jõudmist takistavad ka kaubanduspiirangud, eriload ja poliitika. Sarnased hinnangud on püsinud kuus aastat, mis näitab suutmatust muutusteks ning vajadust abistamise järele.

Uuringu tulemuste põhjal on positiivne, et toodangu turustamise viisid ja kohad on mitmekesisemaks muutunud, kuigi ettevõtete keskmine ekspordi osa müügitulus on vähenenud. Tööstuste hinnangul on suurim turutõrge sõltumata tu-

ru asukohast konkurentide madalam hinnatase ja jaekaubanduse "ketistumine". Turustamisviiside muutusega viimastel aastatel püütakse turutõrkeid leevendada.

Ka saadud investeringutoetus on ettevõtteid hästi mõjutanud, näiteks aidanud tõsta tootlikkust ja toodete kvaliteeti, panna tootmist arendusse ja suunata energia kokkuhoidu.

Edu annaks koostöö. Koostööst võib kujuneda ettevõtte jätkusuutlikkuse võti või konkurentsieelis.

Seni on aktiivsemalt koostööd tehtud teiste sama tegevusalaga ettevõtjatega – Eesti-siseselt 71%, teistes ELi liikmesriikides

35% ja väljaspool ELi 10%. Koostööd on tehtud eelkõige allhanke tegemisel. Samuti on koostööd tehtud teadus- ja arendus- asutustega ning seda peamiselt töötajate koolituse, tootearenduse, rakendus- ja arendus- uuringute ja tootmisprotsessi arenduse valdkonnas.

Kuna enamik toiduainetööstuse ettevõtteid on mikro- ja väikeettevõtteid, vajatakse tuge turunduses. Avaliku sektori tuge oma toodete müügil Eestis on tunnetanud 28% ning väljaspool seda alla 20% küsitletutest. Välisriikidele pääsuks vajavad ettevõtjad kontakte ja väljaspool ELi asuvates riikides kaubanduspiirangute kaotamist.

TÖÖSTUSUUDISED.EE

Suur valik keevitusseadmeid!
Küsi meilt pakkumist!

Inverterkeevitus AIRWELD X140A
Toitevool 220V / 50 Hz
Reguleerimisvahemik 10-140 A
Kasutatav elektrood 1,6-3,2 mm
Kaal 3 kg
Keevitusjuhtmed komplektis
Hind: 179€

Inverterkeevitus AIRWELD 200M
Toitevool 220V / 50 Hz
Reguleerimisvahemik 15-200 A
Kasutatav elektrood 1,6-4,0 mm
Kaal 5,5 kg
Keevitusjuhtmed komplektis
Hind: 259€

Mig keevitus AIRWELD MIG172
Toitevool 230V
Reguleerimisvahemik 40-170A
Kasutatav traat 0,6-0,8 mm
Koormatavus 20% - 170A
Kaal 32 kg
Keevitusjuhtmed komplektis
Hind: 359€

Suur valik survepesureid!
Laos üle 30 erineva mudeli

KOLBKOMPRESSOR GS15E
Tootlikkus: 370 l/min
Surve max: 8 bar
Paak: 50 l
Toitevool: 230 V/50 Hz
Võimsus: 2,2 kW
Kaal: 40 kg
Hind: 299€

KOLBKOMPRESSOR ECO/100/ST
Tootlikkus: 515 l/min
Surve max: 10 bar
Paak: 100 l
Toitevool: 400 V/50 Hz
Võimsus: 4 kW
Kaal: 96 kg
Hind: 695€ (Kuumakse: 65€)

Survepesur AR 590
Surve 160bar
Tootlikkus 600/h
Võimsus 2,8 kW / 230V
Voolikuumutim 8m
Roostevabast terasest kolvid
Messing pumba pea
Kummivoolik ja Metallist pistol
Hind: 495€ (Kuumakse: 47€)

PUHURID ELITE 2800T
Surve 190bar
Tootlikkus 780/h
Võimsus 5,5kW / 400V
Vastupidav vintpump
Keramiikist kolvid
Hind: 1099€ (Kuumakse: 94€)

AIRCOM OÜ
Maaletoojaja ja hooldus
Peterburi tee 65 Tallinn 11415 Tel. 6 051 050 Fax. 6 051 051
www.aircom.ee aircom@aircom.ee

EKSPERT PLASTIDE TÖÖTLEMISES!

- CNC-treimine ja -freesimine
- Akrüüli liimimine ja kuumpainutus
- Punkrite ja kallurite voorderdamine
- PE-profilleerimine
- PE- ja PP-keevitus
- Termovormimine
- Laserlöik
- Vesilöögis

Materjalid, mida töötleme ja müüme:
Termoplastid (PA, POM, PC, PMMA, PETP, PE, PTFE, PVC, PEEK, ESD materjalid, jpt)
Elastomeerid (tehniline kumm – SBR, NR, NBR, EPDM, silikoonkumm; polüuretaanid)
Komposiidid (tekstoliit, GPO, FR4, IGML, CEM-1, grafiit)

Vahi tee 7, Vahi tööstuspark, Tartu vald
Telefon: (+372) 737 7820
E-post: tplast@tplast.ee

Masina 22, Tallinn
Telefon: (+372) 650 6888
www.tplast.ee

Merrem Tööstusplast

Uued, kaugjälgimisega sildkraanad, garantiiga kuni 5 aastat

Telfrid, sildkraanad, konsoolkraanad, pukk-kraanad ning sadamakraanad valmistab ja paigaldab teile maailma üks suurimaid kraanavalmistajaid

KONECRANES®

Lisaks

- Hooldame, remondime ja moderniseerime kõikide valmistajate tööstuskraanasid
- Teeme kraanade ülevaatusi ja katsetamisi
- Hooldame, remondime ja moderniseerime tööpinke
- Pakume tööpinkide kolimisteenust

KONECRANES®
Lifting Businesses™

Konecranes OÜ, Valukoja 7/1, 11415 Tallinn, Tel. 6119062, www.konecranes.ee

41 toidutoodet sai kvaliteedimärgi

Tunnustatud Eesti Maitse andis toidutoodetele kvaliteedimärke. Pääsukeemärk ehk tunnustus päritolu ja kvaliteedi eest anti 30 uuele tootele. Ristikumärk ehk kvaliteedimärk anti 11 uuele tootele.

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja juhataja Roomet Sõrmus ütles, et hindamisele saabus arvukalt tooteid nii suurematel kui ka väiksematel toiduettevõtetelt. "Märki kandvate toodete puhul võib kindel olla nende kvaliteedis, mida kontrollitakse lisaks esmase hindamisele ka märki kandmise ajal jooksvalt," selgitas ta.

Sõrmus ütles, et pääsukeemärk aitab tarbijatel üles leida toidutoodet, mille valmistamisel on kasutatud kvaliteetset kodumaist toorainet. "Kodu lähedal kasvanud toit on kahtlemata tarbijale kõige parem. Kodumaisest toorainest valmistatud toidu eelistamine annab nendel keerulistel aegadel tööd ja leiba ka meie oma põllumeestele," lisas Sõrmus.

TÖÖSTUSUUDISED.EE

Mis on mis Tunnustatud Eesti Maitse

Pääsukeemärk on Eesti tunnimärgis, mida teab 87 protsenti Eesti tarbijatest, selgus mais avaldatud TNS Emori uuringust. Toote kõrgele kvaliteedile ja kodumaisele päritolule viitav pääsukeemärk antakse tootele, mille põhitooraine on läbinisti eestimaine ning mis läbib edukalt laboratoorse ja sensoorse hindamise. Pääsukeemärki kandvate toodete valmistamiseks kasutatud tooraine päritolu kontrollitakse ajal ka ettevõtetes kohapeal.

Ristikumärk viitab toote kõrgele kvaliteedile. Ristikumärk antakse Euroopa Liidus toodetud tootele, mis läbib edukalt laboratoorse ja sensoorse hindamise. Toote valmistamisel kasutatud tooraine päritolu ristikumärgi puhul ei kontrollita. Ka ristikumärgi tunnus on kasvanud, ulatudes eelpool nimetatud uuringu andmetel 53 protsendini.

Tarbija ostis rohkem puu- ja köögivilja

Puu- ja köögivilja töötlevate tööstuste müügitulu oli mullu 68 miljonit eurot, mis on aasta varasemast 4,8% enam.

"Müügitulu kasvu toetas sisenõudluse suurenemine, mis tulenes tarbija kindlustunde paranemisest. Samas pidurdas ekspordi Eesti jaoks oluliste kaubanduspartnerite Soome ja Rootsi nõrk nõudlus," ütles põllumajandusministeriumi kaubanduse ja põllumajandussaaduste töötleva tööstuse osakonna juhataja Taavi Kand.

Kasumit teeniti 4,9 miljonit eurot, mis on aasta varasemast

53% rohkem. "Puu- ja köögiviljatööstuste kogukasum kasvas kiiremini kui toiduainetööstuse tegevusalade keskmine, seda müügitulu kasvu ja kulude kokkuhoiu tulemusel," ütles Kand.

Puu- ja köögiviljatööstused ekspordisid mullu ligi 21 miljoni euro eest, mida oli aasta varasemast 13% vähem. "Venemaa sanktsioonide tulemusel kaotasid Euroopa Liidu suured puu- ja köögivilja ekspordijad olulise turu ja pakutavad puu- ja köögivilja kogused suurensid ja hinnad hakkasid langema," lisas Kand.

TÖÖSTUSUUDISED.EE

 Aripäeva Akadeemia

PRAKTIINE PROTSESI INNOVATSIOONI KOOLITUS

25. augustil
EFEKTIIVSUS
IGAPÄEVAJUHTIMISES

Kuidas luua olematu investeeringuga märkimisväärsed konkurentsieelid?

Koolitusel osalejad saavad teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskuseid, kuidas:

- tuvastada ebaefektiivsust äriprotsessides;
- kõrvaldada ebaefektiivsust enda ja oma meeskonna tegutsemises;
- luua organisatsioonikultuuri, mis soodustab kiiret õppimist ning tekitab avatust muudatustele;
- vaid mõne nädalaga on võimalik teha muudatusi, mis otsustavalt kasvatab tegutsemise efektiivsust.

Täpsem programm aadressil akadeemia.aripaev.ee

Koolituse hind **379 eurot** + km Koolitaja on **JARI KUKKONEN**

Aripäev Info ja registreerimine: **Inge Lauri**, telefon **667 0212**, e-post inge.lauri@aripaev.ee

logistikaudised.ee

TÕHUSAM LOGISTIKA

11. juuni • Helsingi

Tule kuulama ja tutvuma tulevikulahendustega veonduses, laonduses ja transpordihendustesse. Logistikaudised korraldab Helsingi logistikamessi külästuse koos Tallinn-Helsingi laeval peetava seminariga "Tõhusam logistika".

07.30 Laevaleminek ja registreerumine
07.45 Hommiku buffee

08.30 Millal valmib Tallinn-Helsingi tunnel?
Harju maavalitsuse arengutalituse nõunik **KAAREL KOSE**
(Tallinn-Helsingi tunneli tasuvusuuringu eeluuringu projekti juht)

09.00 Innovatiivsed lahendused, mis aitavad hallata veokiparki efektiivsemalt
MARGUS SILLAMAA, Scania Eesti

09.30 Innovatiivsed logistika- ja laolahendused
Laomaailm tegevjuht **FRED MÄRTSOO**

10.30 Transfeer Helsingi Messikeskusesse ja Soome logistikamessi "Logistika ja transport 2015" külästus
Tagasisiõit Tallinnasse vastavalt soovile laevadega, mis väljuvad kell 16.30 või 19.30 (transfeer Messikeskusest sadamasse kell 15.15).

Soodushinnad registreerumisel 2. juunini:
Pakett 1: seminar, messipäase, hommikusõök laevas ja transfeer, hind 179 eurot (km-ga 214,80 eurot).
Pakett 2: seminar, messipäase, hommikusõök laevas, transfeer ja õhtusõök laevas, hind 204 eurot (km-ga 244,80 eurot).
Registreerumine ja lisainfo: Martin Kivimäe, tel 5666 7056, e-post martin@logistikaudised.ee

Aripäev Messukeskus

LOGISTICS TRANSPORT 2015
Messukeskus Helsinki 11-13. Juuni

raamatupidaja.ee

HOMMIKUSEMINAR

16. juuni
Original Sokos Hotel Viru

Pakendi-aruanne auditi-valmiks

Käsitletavad teemad:

- Kellele laieneb kohustus arvestust pidada?**
- Kes peab esitama pakendiaruande?**
- Millal tekib auditeerimise kohustus?**
- Kuidas tõhusalt täita uut kohustust?**

Aripäev **LEKTOR:** Grant Thornton Rimes OÜ auditijuht ja vandeaudiitor **TARMO RAHKAMA**

Seminaril osalemine maksab **11. juunini 129 eurot** (km-ga 154,8 eurot), alates 12. juunist kehtib täishind 159 eurot (km-ga 198,8 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Registreerimine veebis www.seminar.aripaev.ee või telefonil 667 0411.

"Võimatu edu" on isiklik ja siiras jutustus Jorma Ollila teest üheks Soome lähiajaloo tähelepanuväärsemaks ettevõtte juhiks.

klubi hind **30,50**
tavahind 38,50

Võimatu edu
Kasvulava Nokias

“ Olin astunud mägiraudteele, mille hirmuäratavaid tõuse ja langusi ma ei osanud ettegi kujutada. ”

Aripäeva raamatuklubi raamatupood.aripaev.ee

ÄRIPÄEV 28. mai 2015
toimetaja Ken Rohelaan, tel 667 0254, e-post ken.rohelaan@aripaev.ee

ÄRILAUSE

”Priit Alamäe: Otsustasime puust ja punaselt näidata, kui lihtne on ühte halvasti korraldatud hanget manipuleerimise teel võita.

Nortali juht selgitas maanteeameti IT-hankel juhtunut.

ÜKS KÜSIMUS

Tallinn andis hiljuti lisaeelarvega Eesti Ühistu-
panga asutamiseks 5 miljonit eurot.
**Kas omavalitsus või riik
peaks tegutsema sellistes
ärivaldkondades?**

AIVAR REHE
Danske Banki tegevjuht

Eesti pangandussüsteem on viimased 20 aastat
põhinenud erakapitalil. Skandinaavia tugevad
panganduskontsernid on meid tõrgeteta viinud
läbi erinevate aegade ja kriiside. Ei ole mõistlik
hõlmata pangandust teenus avaliku teenistuse
nimistusse. See hõlmab ka investeringuid, mis
võivad sellisele institutsioonile olla ebamõistli-
kud. Vaba turumajandus ja konkurents, nagu see
erinevates valdkondades toimib, pakub klienti-
dele ehk inimestele kõige paremaid tingimusi.

HEIDO VITSUR
LHV majandusanalüütik

Üldiselt on nii, et kõik majanduse ja ka suur osa
neist elu valdkondadest, mis tegutsevad tõeli-
selt konkureerival turul, on õige erasektori kä-
tesse jätta. See aga ei tähenda, et riik või oma-
valitsus ei tohiks neis valdkondades mingit te-
gevust omada või mingil moel nende tegevuses
osaleda.

Mis aga Eesti Kooperatiivpanka puutub, siis
selle asutamine ei tähenda mingil juhul min-
gi valdkonna riigi või munitsipaalvõimude kätte
minekut: on hea, kui see pank turust ka viis prot-
senti kümne aastaga enda kätte saab.

KARLI LAMBOT
Ace Logistics Groupi nõukogu esimees

Tallinna linnavalitsuse soov Eesti pangandus-
turgu elavdada on tervitatav. Kuid viisi suhtes,
kuidas Tallinna linnavõim seda teeb, olen äär-
miselt skeptiline. Ma ei näe ühtki eeldust, et mu-
nitsipaal- või riigivõim suudaks omanikuna pi-
kaajaliselt saada hakkama turgudel, kus toimib
reaalne konkurents. Kui Savisaar ja tema mõtte-
kaaslased soovivad Eesti Kooperatiivpanka ainult
käima lükata ja siis Tallinna linna osa pan-
ga juhtimises ja osaluses minimaalseks viia, siis
võib ettevõtmist mõista. Kuid kahtlen, et neil on
niisugune väljumise plaan. Ma ei usu ka, et mu-
nitsipaalpank äriliselt õnnestub.

LUGEJA ARVAB

**”Ka kutseliste maaklerite hulgas
on neid, kes vassivad ja skeemita-
vad.**

Kommentaari artiklile “Ebatäpne müügikuulutus
võib tuua karistuse”

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111

Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105

Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099

Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäeva tellija eelised –
ostukeskkond privileeg.aripaev.ee
ja soodsaim võimalus soetada
Äripäeva raamatuklubi raamatuid.
Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Trükk: AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja
kaastoid vajaduse korral lühendada. Toi-
metus kaastoid ei tagasta. Kõik ajalehes
Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid,
fotod, teabegraafika (sh päevakajalised,
majandussikud, poliitilised või religioosel
teemal) on autoriõigusega kaitstud teo-
sed ning nende reprodutseerimine, levi-
tamine ning edastamine mis tahes kujul
on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusoleku-
ta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu
kohta võite pöörduda Pressinõukogusse,
pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Jah-inimene saavutab edu

Iga eduka organisatsiooni juures on
keegi, kellel on väga head juhvõimed,
ja iga probleemi taga on alati kehv juht.
Olla hea juht tähendab olla motiveeri-
tud, teha rasket tööd ja võtta omakorda
tööle parimaid ning neid motiveerida.

Juhtimises on suur hulk psühholoogiat. Ku-
jutlege edukat dirigenti, kes seisab ise, häält te-
gemata, oma orkestri ees, kes temast juhindub
ja inspiratsiooni ammutab. Samamoodi peab ka
ettevõtte juht teisi inspireerima, mitte tootmist
juhtima.

Kui ma 1960. aastatel äriaga alustasin, ei pee-
tud motiveerimist oluliseks: inimesed käisid töö-
palga pärast. Kuid nüüd elame me turvalisemas
ühiskonnas, kus noored ootavad palgast enamat.
Nad ootavad, et neil oleks vabadus ja vastutus te-
ha asju omal moel.

Just nii kohtles mind mu isa, minu kunagine
ülemus. See sobis mulle ja sellest ajast peale olen
kohelnud samamoodi ka oma töötajaid. Käsku-
dest palju motiveerivam on vabadus teha oma
tööd nii, nagu sulle sobib.

Olen alati öelnud oma juhtidele: te ei pea mi-
nu nõu küsima ega mulle endastmõistetavusi sel-
gitama. Kui teie sisehääli ütleb, et otsus on õige,
siis tehke see ära! Kui teil on kõhklus, siis tulge
minu juurde ja ma olen hea ülemus, kes teid kuu-
lab. Üks minu moto kõlab: kui sa tead, mida tege-
ma peab, siis tee seda. Kui sa ei tea, mida teha, siis
teeme seda koos.

Jah või ei. Üks küsimus, mida ma tööintervjuu-
del juhtidelt küsin, kõlab: kas sa oled jah- või ei-
inimene? Jagan inimesed kahte gruppi: nendeks,
kes ütlevad “ei”, ja nendeks, kes ütlevad “jah”. Ei-
inimestel pole aega teisi kuulata, nad juba teavad
kõike ja ajavad sõrad vastu, kui neile uusi ettepa-
nekuid tehakse ja võimalusi pakutakse. Jah-ini-
mesed on avatud meelttega ja neid huvitab teis-
te jutt.

Olen veendunud, et jah-inimestel on elus roh-
kem võimalusi ja õnne, sest mida rohkem sa tei-
si inimesi kuulad, seda rohkem võimalusi sinu
jaoks avaneb. Enamik asju, millest on saanud mi-
nu õlletööstuse arengu nurgakivid, on alguse
saanud juhuslike seikade ja kohtumistena. Minu
pereettevõtet pole kujundanud suured plaanid ja
strateegiad, vaid kokkusattumused. Näiteks mi-
nu 20aastane koostöö Löwenbräuga algas sünni-
päevapeol. Mariestads, minu edukaim *premium*
-õlu Rootsis, sündis ühe Nigeeria kohaliku ku-
ninga tellimisel, kui ma 1960. aastate keskel õlut
Nigeeriasse müüsin.

JENS SPENDRUP
Spendrup Bryggeri tegevjuht,
Rootsi ettevõtlusorganisatsiooni Svenskt
Näringsliv juhatuse esimees

**”Pereäri on
nagu mun-
ga- või nun-
navande
andmine:
eluaegne
projekt.**

Mis hoidis mind Spendrupsis 46 aastat – 8 aas-
tat raamatupidamises, 35 aastat tegevjuhina ja
3 aastat nõukogu esimehena? Kriisidest ja rasku-
sest hoolimata ei mõelnud ma kunagi lahkumi-
sele. Olin täielikult pühendunud ja motiveeritud.

Asi oli selles, et minu isa andis mulle kohe
1968. aastal ettevõttesse tulles vastutuse ja vaba-
duse teha tööd nii, nagu mina seda heaks pida-
sin. Juba mõne kuuga sain selgeks, mida tegeli-
kult tähendab vastutada. Kui isa mõni aasta hil-
jem suri, võtsime vennaga firma üle ja minust
sai Rootsi ühe väiksema õlletootja nooruke juht.
Kuigi see firma oli kahjumis, unistasin ma sel-
lest, et õigeid otsuseid tehes teenime ühel päe-
val kasumit ja oleme edukad; et see toob raha ka
minu taskusse ja et kunagi võtavad selle üle mi-
nu lapsed.

Innustumine. Kolmanda põlvkonna õllepruuli-
na oli mul palju teadmisi ja kogemusi. Pidin tihti-
peale isa nädalavahetustel ja pühade ajal aita-
ma ning õppisin hea õlle saladusi tundma juba
oma esimesi samme tehes. Nüüd ettevõtet juh-
tides inspireeris mind uute toodete tegemine ja
brändide ehitamine, nagu ka võimalused efek-
tiivsemalt asju teha ja raha kokku hoida. Tundsin
end kui laps mänguasjapoes, kellele vanemad on
öelnud, et ta võib saada endale nii palju mängu-
asju, kui koju kanda jaksab. Mind tõukas tagant
tunne, et olen järgmine lüli selles ahelas, kes võ-
tab üle perekonna päranduse.

Ühes asjas olen olnud ka mässumeelne: astu-
sin ettevõtlusvabaduse pärast muret tundes et-
tevõtjate organisatsioonidesse. Nägin, et Root-
si läks vales suunas, ja tahtsin midagi ette võtta.
Sain juba üles kasvades aru, et poolsotsialistlikus
Rootsis ei meeldinud eraettevõtjad paljudele. Nä-
gin, kui palju vaeva pidi mu isa nägema, hooli-
mata kõikidest loodud töökohtadest.

Minu armastus ettevõtluse ja eraettevõtluse
vastu on vägev. Ma ei usu suurtesse strateegia-
tesse, vaid pühendumisse. Pereäri on nagu mun-
ga- või nunnavande andmine: eluaegne projekt.
Usun kindlalt, et tulevik peitub väikestes või veel
sündimata ettevõtetes: näiteks Rootsis luuakse
väikeettevõtetes 80% kõikidest töökohtadest.

Lõpuks tuleb mulle meelde üks lugu. Et me
impordime Rootsisse veini, käisime naisega mõ-
ni aasta tagasi Firenzes külas ühel Itaalia veinii-
tootjal. See markii küsis, kui vana on Spendrupis,
ja ma vastasin, et 300 aastat. “Ahaa,” ütles tema.
“Väga vana. Meie ettevõtte on tegutsenud 1100
aastat, aga veini teeme vaid viimased 900.”

14.05 PÄRNU JUHTIMISKONVERENTSIL PEETUD ETTEKANDE PÕHJAL

REPLIIK

Striptiis ei sobi enam

**Urmas Sõorumaa jõuab palju:
temas on vedru, millesarnast
tuleb teistel harva ette.** Mäle-
tan, et kui president Meri käis
kunagi 1990. aastate keskel vi-
siidil Leedus, siis Urmas Sõo-
rumaa viis juba esimesel õhtul
presidenti saatva delegatsiooni,
vähemalt suurema osa sel-
lest, kohalikku striptiisibaari.
Turvaärimees lihtsalt ütles, et
nüüd läheme, ja seltskond lii-
kus ontlilikult kaasa.

Riigijuhtide visiitidel on
nüüdseks kombed muutunud.
Raske on ette kujutada, et pä-
rast Arvo Pärdi teoste ettekan-

KARLI LAMBOT
Ace Logistics Groupi nõukogu esimees

**”Turvaärimees lihtsalt
ütles, et nüüd läheme,
ja seltskond liikus ont-
likult kaasa.**

net Berliini Konzerthausis oleks
president Ilvese viimasel riigi-
visiidil Saksamaale juhtunud
midagi sarnast. Õnneks oleme
kõvasti arenenud.

Samad kombed. Just meie
arengu tõttu tunduvad mei-
le praeguses Eestis paljud tõsi-
asjad ikkagi ajas seisma jäänu-
na. Nad ei ole muutunud ja mõ-
juvad kohatuna. Muutunud ei
ole turvaettevõtja Sõorumaa
ärilised kombed. Ei ole üldse
oluline, kas Sõorumaa mõjutas
kuidagi otseselt Eesti Raudtee
turvateenuste hanget või mit-

te. Oluline on hoopis see, et et-
tevõtte nõukogu liige ei tohi olla
olukorras, kus tekib ainult
kahtlus tema võimalikust huvi-
de konfliktist. Ma ei tahaks olla
Eesti Raudtee juhatuse liik-
mete nahas, kes nõukogu koos-
olekul võivad olla kergesti se-
gaduses, et kelleks nad peavad
Urmas Sõorumaad pidama. Kas
tööandja esindajaks või ettevõtte
lepingupartneriks?

Kui me oleme muutunud,
siis nüüd tuleb kõva vedruga
mehele öelda, et striptiisibaari
me enam ei lähe. Aeg ja koht ei
ole enam need.

Vihkamine rikub elu. Me vihkame nii paljusid nähtusi ja pärast siis imestame, miks kõik nii p...s on, kirjutab Zavod BBDO loovjuht Marek Reinaas.

Üuritulu maksukogumine hüppas lakke. Mulluste tuludeklaratsioonide järgi kasvab hüppeliselt üuritulu deklareerijate arv.

Hansson: sularahavaba ühiskond on õudusunenägu. Eesti Panga president

Ardo Hansson ütles eile riigikogu ees esinedes, et Põhjamaad liiguvad järjest rohkem sularahavaba ühiskonna poole, kuid tema jaoks on see pigem õudusunenägu.

Konkurent: Nortali eksperiment riivab ärireeetikat. Net Groupi juht Priit Kongo teatas, et on hämmingus Nortali käitumisest riigihankel ja kurb maanteemeti pärast, keda eksperimendis ära kasutati.

28. mai 2015 ÄRIPÄEV

toimetaja Ken Rohelaan, tel 667 0254, e-post ken.rohelaan@aripaev.ee

KOMMENTAAR

Kreeka **kamikaze**

Kreeka rahandusminister Yanis Varoufakis on käitunud nagu Jaapani kamikaze maailmasõjas - pigem surm kui lüüasaamine. Ei mingit allkirja leppele, mis jätkab Kreeka kriisi "ravi" nagu seda seni tehtud.

Varoufakis on majandusprofessor, kes püüab rahaliidu ja Kreeka seisundit selles käsitleda majanduslikust reaalsusest lähtudes, ilma eufemismideta.

Ta võtab fakti, et viimasel viiel aastal, mil Kreeka on olnud nn programmiriik, on riigi SKP kahanenud ligi 25%. Kui riigil on suur võlg ja tulud vähenuvad, on tagajärjeks maksejõuetuse probleemi süvenemine.

Ilmselgelt on lahenduse koostajad kuskil eksinud. Või teine näide - hoolimata palkade langusest pole Kreekas näha, et majandus ekspordil toel koma hakkaks. Miks? Sest isegi kasumlikud ekspordile orienteeritud firmad ei saa Kreekas laenu investeringuteks.

Kreekal on plaan. Varoufakis lükkab tagasi väited, et Kreeka valitsusel pole õiget nägemust, kuidas majandus kasvama saada, ega tahet reformida. 7. mail esitles ta seda nägemust Brüsselis Euroopa äriforumil. Põhiohk on sellel, et raha Kree-

SIRJE RANK
Aripaeva välisjuurde toimetaja

Isegi kasumlikud ekspordile orienteeritud firmad ei saa Kreekas laenu.

ka majanduses uuesti liikuma saada.

Plaanis on arengupanga loomine, mis mobiliseeriks vahendid investeringuteks ning halva panga asutamine, et puhas-tada pankade bilansid. Oma osa on ka erastamisel, kuid mitte sundmüügi näol võileiva hinna eest. Vara müügiga peab kaasnema investeerimiskohustus.

Reformiplaanid, mida Varoufakis esitles, ei näi samuti ebamõistlikud - iseseisev maksuamet, vähem bürokraatiat, rohkem vaba turgu. Kui kõik komponendid kokku panna, saaks lahenduse, mis tooks Kreeka majanduse august välja.

Peamine vaenlane, mille vastu Kreeka kamikaze praegu ihu

ja hingega võitleb, on majandust ja inimesi närutavate kärmete jätkamine. Vaid nii saab hoida reformidele Kreeka ühiskonna toetust, mida seni pole olnud. Ja vähe oluline pole see, et võimuparteis Syrizas käärib siseopositsioon, mis on valmis rahaliidust lahkuma.

Sünge hoiatus. Akadeemikuna, kes rahaliidu mehhanisme mõistab, ei kuulu Varoufakis nende hulka, kes on valmis euroala võlakirjaintresside alandamisest rõõmsalt kuulutama, et kriis on läbi. Ta hoiatab ka enesekindluse eest, et euroala uued kaitsemehhanismid aitavad euroala teistel riikidel Kreeka lahkumisest terve nahaga pääseda. Liidu kärisemine loob pretsedendi, mis muudab rahaliidu olemust - see ei ole enam pöördumatu. See võib-olla kogu Euroopa projekti lõpu algus.

Seis on pinev - Kreeka poliitikud tunnistavad, et juunis võlakohustuste täitmiseks raha ei ole. Ent senise kursi jätkamine ei ole lahendus, möönab ka IMF.

Seni pole kamikaze silm pilkunud, kuid paras surmasõit on see tõesti, kui väike ja arrogant Kreeka püüab juured alla ajanud ideoloogiat teise sängi suunata.

Äriteenused

reklaam

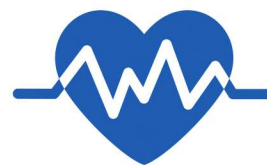
TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Juhised ja soovitusel ettevõtte tervishoiu ja -ohutuse korraldamiseks

Töetervishoid ja -ohutus

Näidised ja kommentaarid

www.kasiraamat.ee

Käsiraamatu peatoimetaja
Silja Soon, Tööinspektsiooni tervishoiu peaspetsialist

Äripäeva käsiraamat

Tellimisinfo telefonil 667 0099

KOMMENTAAR

Meie tööstus vajab **uut** algust

Eesti vajab majanduse kasvaks Eesti omanike kapitalil olevate ettevõtete toodete ja teenuste arendamist ja nende tõhusat tootmist. Kui on hea toode või teenus, mis on tõhusalt toodetud, siis on see konkurentsivõimelisem ning seda on võimalik ka kergemini ekspordida. Eesti kapitalil põhinevate ettevõtete puhul on tunduvalt suurem tõenäosus, et selle ettevõtte kasum jääb lõpuks ka Eestisse.

Paraku tegeletakse nii toodete ja teenuste kui ka protsesside arendamisega minimaalselt. Protsesside arendamisega tegelevad suuresti väliskapitalil olevad ettevõtted ning vajadus protsesse arendada algab tihti ematööstusest.

Viimane aeg tegutseda. Ettevõtetes, kes toodavad suurema lisandväärtusega toodet, ei ole panustatud ja investeeritud nii palju protsesside arendamisega ning tõhustamisega kui ettevõtetes, kes toodavad allhanget. Võiks ju öelda, et meil on hästi läinud, kuid võiks minna veelgi paremini. Kui lähtuda pikast perspektiivist, siis on ettevõtte-

INGRID JOOST
Trüb Baltic ASI tootmisjuht,
MTU Lean Enterprise Estonia konsultant

Eesti tööstuse arendamine ei saa olla ühiskondlikult vastutustundlike ettevõtjate ja ekspertide hobi.

tel, kes senini on oma protsessid üles ehitanud odavale tööjõule, viimane aeg hakata investeerima protsesside arendamisega ning tõhustamisega.

Meie ettevõtete teadlikkus kaasaegsetest protsesside juhtimise meetoditest on väga nõrk, kaasa arvatud teadmised kaasaegsetest IKT-lahendustest. Just see on võluvits, mille abil on võimalik tõsta töötajate palka, parandada ettevõtete konkurentsivõimet, kasumlikkust ja jätkusuutlikkust.

Ettevõtted on vaja tuua oma mugavustsoonist ning nad

peavad hakkama rohkem pingutama. Uusi eesmärke seades ja mitte leppides keskpärase või kehvema tulemustega võidab ettevõtte ning võidavad ka ettevõtte töötajad. On võimalik tõsta töötajate palka ning kokkuvõttes kasvatada Eesti majandust.

Kõik peavad tahtma. Praeguse olukorra muutmiseks on vaja eelkõige kõigi head tahet - ettevõtjate tahet tulla välja mugavustsoonist, ülikoolide lähendamist ettevõtjatele ja riigi toetust ning pikast perspektiivist lähtuvat mõtlemist.

Eesti tööstuse arendamine ei saa olla ühiskondlikult vastutustundlike ettevõtjate ja ekspertide hobi. Samuti ei saa olla erinevate erialaliitude ülesanne arendada tööstust n-ö valdkonnapõhiselt, vaid seda peab tegema valdkonnaüleline, kaasaegsete kõigi osapooli: ettevõtjaid, erialaühendusi, kõrgkooli, eksperte. Vaja on riiklikult läbimõeldud tervikpilti, mis hõlmab endas paljusid erinevaid valdkondi ning nende omavaheliste seoste nägemist ja tundmist.

HOMMIKUSEMINAR

raamatupidaja.ee

3. juuni Meriton Conference & Spa hotell

KUIDAS VALMISTUDA E-ARVETEKES?

- 9.30 Registreerumine ja hommikukohv
- 10.00 **E-arved kohustuslikuks - millal, kellele ja kuidas?**
E-arvete töörihma juht **MARGE LEPP**
- 10.45 **Mida mina pean e-arve üleminekuks tegema?**
Eesti Raamatupidajate Kogu juht, E-arvete töörihma liige **MARGUS TAMMERAJA**
- 11.30 Kohvipaus
- 12.00 **Diskussioon. E-arved ja majandustarkvara - kuidas on majandustarkvarad valmistunud e-arve saamiseks?**
Diskussiooniringis osalevad Directo, Merit Tarkvara, Excellent Business Solutions ja RIK-i esindajad
- 13.00 **Riiklikud lahendused ettevõtjale abiks. e-arveldaja võimalused.**
Registrite ja Infosüsteemide Keskuse ettevõtete aruandluse infosüsteemide talituse juhataja **ALEKSANDR BELOUSSOV**

Seminaril osalemine maksab 28. maini 129 eurot (km-ga 154,8 eurot), alates 29. maist kehtib täishind 159 eurot (km-ga 198,8 eurot). Kahe või enam isiku korraga registreerimisel ühest maksaetevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Registreerimine veebis www.seminar.aripaev.ee või telefonil 667 0411.

Äripäev

ÄRIPÄEV 28. mai 2015

toimetaja Rainer Saad, tel 667 0398, e-post rainer.saad@aripaev.ee

TÕUSJA

Iirimaa valitsus nõustus müüma oma osaluse kohalikus lennufirmas.

LANGEJA

Briti paberrahatrükkija eelmise aasta kasum kahanes ja ettevõtte kärpis dividendi.

TURUD

Negatiivsete intressimäärade mõju aktsiatele. Rahatrükk tekitas "imedemaad"

RAINER SAAD
rainer.saad@aripaev.ee

Võiks ju mõelda, et mida madalamale intressimäärad lähevad, seda parem on see aktsiatele, kuid nüüd seisavad investorid silmitsi uue olukorraga, kus alla nulli langevatest intressimääradest on saamas normaalne.

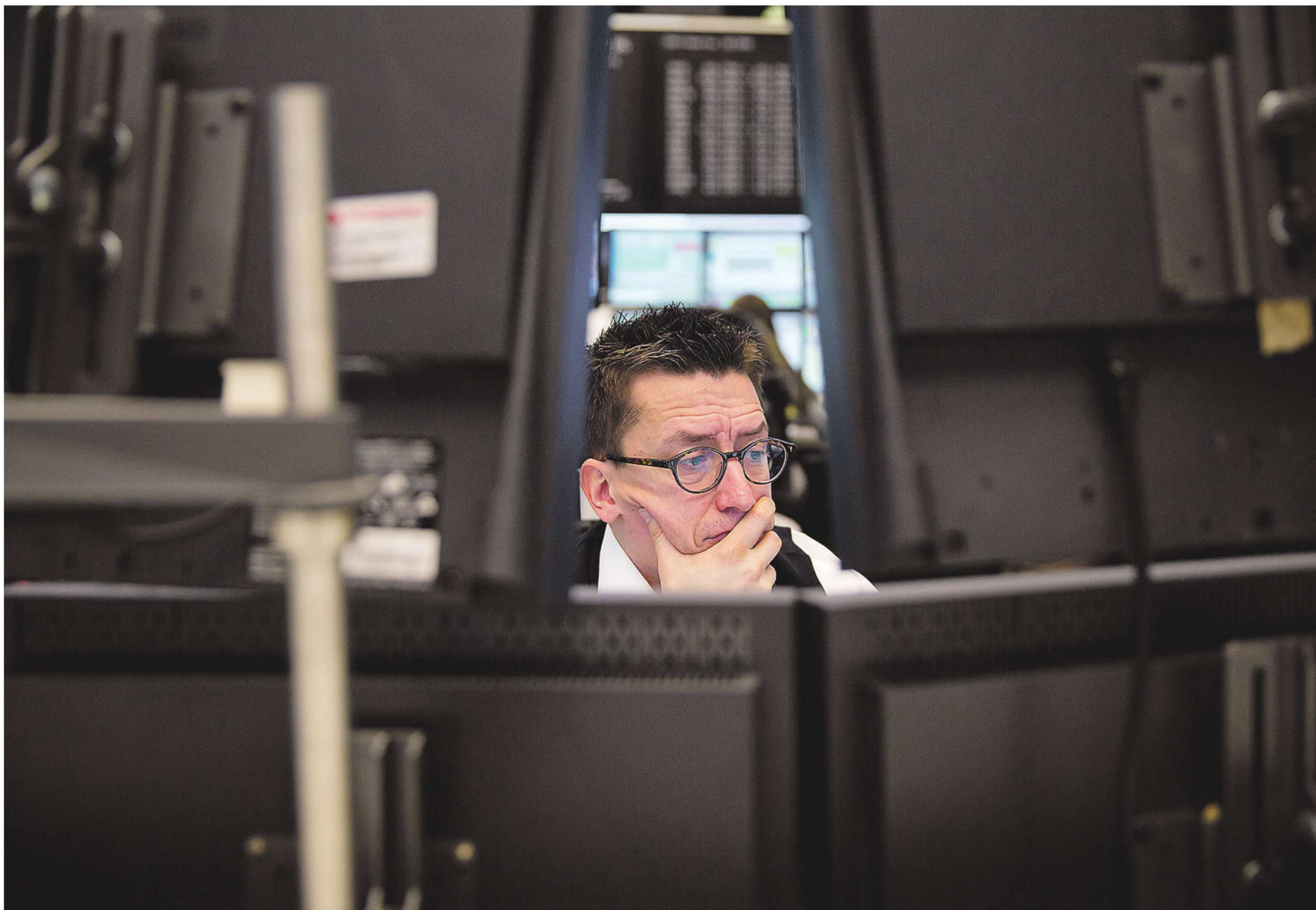
Intressimäärad, mis on nullis või negatiivsed, on kaugel normaalsusest, kuid Euroopa praegust olukorda võib teatud määral kirjeldada ka "imedemaana", sest tegemist on olukorraga, kus intressimäärad ja inflatsioon langevad ning varade (aktsiad, võlakirjad) hind tõuseb. Näiteks müüs Portugal hiljuti esimest korda riigi ajaloos negatiivse tootlusega võlakirju ning tõenäoliselt on oodata sama trendi jätkumist ka teiste riikide võlakirjakaupjonitel. Selle põhjuseks on Euroopa Keskpannga aasta alguses käiku läinud võlakirjade ostmise programm, mis on surunud intressimäärad allapoole ja tekitanud justkui teatava kõrvalekti.

Kuna aktsionärid seisavad keset seda "imedemaad" silmitsi täiesti uue olukorraga, tasub teada, mida negatiivsed intressimäärad võivad tähendada aktsiate hinnale.

1. Varasid hinnatakse valedi. Aktsiaturgude suunalt vaadatuna on oht, et negatiivsed intressimäärad võivad jätta alles või siis säilitada neid varasid ja investeeringuid, mille normaalses intressikeskkonnas poleks mingit võimalust ellu jääda. Null- või negatiivsed intressimäärad võivad kaasa tuua varade väärtuse moonutamise, mis tähendab, et varade väärtust on väga keeruline "õigesti" hinnata.

Varem on langev võlakirjade tootlus Euroopas tähendanud aktsiahindade halba, kuna need peegeldavad majandusseisakut ja deflatsiooniriski. Kuid Euroopa Keskpannga võlakirjade ostu programmiga on langenud võlakirjade tootlus ning tõusnud aktsiate hind, mis on täiesti uus olukord Euroopas. See tähendab, et praegune programm suurendab aktsiate väärtust. Millal võiks pidu läbi saada? Selleks võib olla kaks põhjust. Siis, kui USA otsustab hakata intressimäärasid tõstma, või kui seda ei juhtu, jätkavad aktsiahinnad küll tõusmist, aga mingi punktini, kust võib oodata palju tõsisemast korrigeerumist.

2. Aktsiatega teenib rohkem kui võlakirjadega. Praegune olukord soosib aktsiainvestoreid võlakirjainvestorite ees, kuid on oht, et kõik varaklassid seisavad tulevikus silmitsi väikese tootlusega. Lähiminekis on aktsiate tootlus jäänud võlakirjadele alla pärast 2000. aasta internetimulli lõhkemist ja pärast 2008. aasta finantskriisi. Mõlemal juhul oli aktsiate esitus aastaid nõrgem võlakirjahindade omast, kuna turvalisust otsi-

↑ LANGEVATE intressimäärade keskkonnas on aktsiainvestoritel eelis võlakirjainvestorite ees. FOTO: EPA

vad investorid pagesid madala majanduskasvu ja deflatsiooniohtude eest.

Investorid, kes otsisid aastatel 1999–2002 ükskõik mis aastal aktsiaid ja võlakirju koos, kogesid järgneval kümnel aastal halvimat tootlust pärast 1930. aasta majanduskriisi. Praeguses maailmas näevad investorid teenimisvõimalust just aktsiates ja seda näitab ka võlakirjade tootluste kokkuvõrdisemine.

3. Ettevõtted teevad liitumis- ja ostutehinguid (M&A), tõstavad dividende. Intressimäärade languse tõttu on ettevõtetel hakanud raha kogunema. Selle põhjuseks on Euroopas olnud ka asjaolu, et finantskriisi järel tekkis võlakriis ja seetõttu ei olnud ettevõtteid varmad raha kulutama. Samas on viimastel aastatel näha üha rohkem ettevõtete liitumis- ja ostutehinguid. Lisaks on ettevõtted üha julgemalt hakanud kulutama, näiteks tõstnud dividende ning viinud ellu aktsiate tagasiostmise programme. M&A tehinguid toetab ka asjaolu, et laenamiskulud on väga väikesed.

4. Võidavad need firmad, kel on võlad. Kuna Euroopa Keskpank surub oma võlakirjade ostmise programmiga alla pika tähtajaga võlakirjade tootlust, premeerib see neid ettevõtteid, kellel on võlad. Madalad ja isegi negatiivsed intressimäärad muudavad võla tasumise odavamaks. Kuigi negatiivsetel intressimääradel on negatiivne mõju pankade ja kindlustusfirmade tulemustele, peaks see avaldama positiivset mõju kõigile teistele firmadele, kellel kõrge võlatase.

5. Oodata on dividendide kasvu. Raske on rahuldada investorite nõudlust tootluse järele, kui intressimäärad on madalad. Siin võivad abiks tulla dividendid, kui neid suudetakse tõsta. Kuigi üldiselt on Euroopa firmade dividendid liikunud samamoodi tõusutrendis kui USA firmade omad, pole need viimasel viiel aastal suutnud USA dividendide kasvu tempos püsida. Kuna Euroopa majandusolud on tasapisi paranemas, võivad ettevõtted hakata rohkem raha aktsionäridele dividendidena välja maksma.

6. Sektorid, kust pole võimalik erilist tootlust teenida. Need sektorid on alates Euroopa Keskpannga võlakirjade ostmise programmi algusest näidanud nõrgemat tootlust kui üldine turg. Kuigi intressimäärad langevad, pole see oluliselt kergitanud toidutööstuste, majapidamiskaupade müüjate, telekomii-, kinnisvara- ja kommunaalfirmade aktsiate hinda. Intressimäärade tõus peaks eriti negatiivselt mõjuma firmadele, mis kuuluvad just nimetatud sektoritesse.

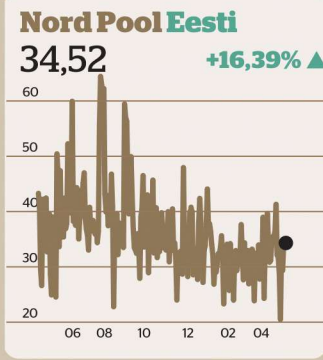
7. Investorid ostavad rohkem pikema tähtajaga võlakirju. Kuna Euroopa Keskpannga võlakirjade ostmise programm on võlakirjade tootlust allapoole surunud, on suurima languse teinud lühema tähtajaga võlakirjade tootlus. Investorid, kes otsivad paremat tootlust, on kolinud ümber pikema tähtajaga võlakirjadesse.

8. Madalad intressimäärad söövad pankade kasumit. Kuid pangad saavad seda korvata restruktureerimise, liitumis- ja ostutehingute

eurosentia aktsia kohta maksab Ekspress Grupp aktsionäridele dividende.

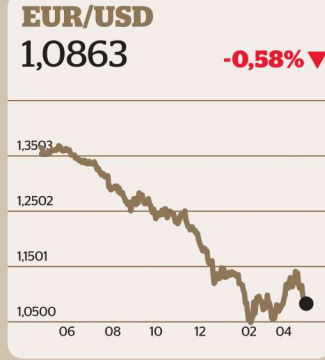
ELEKTER

Eratarbijad peaksid arvestama, et elektrienergia hinnale lisan- dub lepingus ka käibemaks.

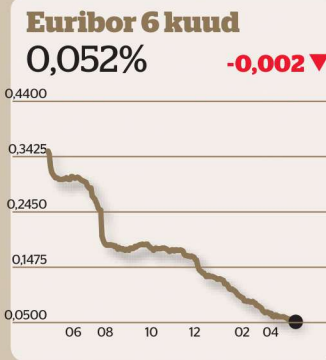
VALUUTA

Euroopa Keskpanka negatiivne intressimäär survestab eurot nõrgemaks.

INTRESS

Euribor on EKP sammude tõttu olnud tugevas languses.

Swedbank: negatiivne intress on nullintress

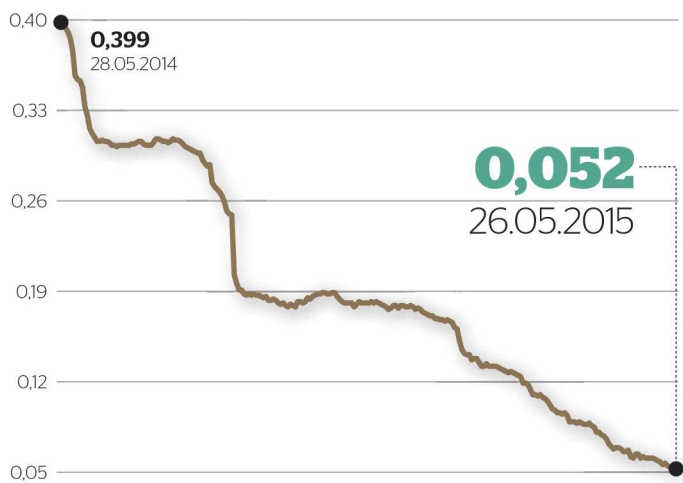
Kuue kuu Euribor on liikumas üha madalamale ning on tõenäoline, et see võib vajuda miinusesse. Swedbanki pressiesindaja Mart Siilivask ütles, et seda käsitletakse nullintressina ning pank ei hakka laenajale seetõttu peale maksma. "Praegu on meie käsitlus selline, et vastava lepingulise tingimuse olemasolul loetakse negatiivne Euribor võrdseks nulliga. Kui selline tingimus puudub, siis vähendab negatiivne Euribor kliendi koguintressi. Küll aga ei saa tekkida olukorda, et pank maksab laenuvõtjale intressi. Laen tuleb laenuvõtjal igal juhul tagasi maksta täies mahus ehk koguintress ei saa minna alla nulli. See tuleneb otse seadusest ning laenulepingu sisust," märkis Siilivask.

Kuidas võivad aga negatiivsed intressimäärad avaldada mõju aktsiaturgudele? "Madalad intressimäärad soosivad laenamist ja tarbimist, leevendavad emitentide võlakohustuste teenindamist ning suurendavad raharinglust tervikuna, mis kõik mõjub aktsiaturgudele positiivselt," vastas Siilivask. Tema sõnul on aktsiad madalate intressimäärade keskkonnas kindlasti atraktiivsed. "Börsiettevõtete kasumi ja dividendide tootlikkus muudab nad praeguses keskkonnas heaks investeringuks eeldusel, et madalad intressimäärad ei indikeeri majanduse olulist nõrgenemist. Negatiivse nominaal- tootlusega riigivõlg ei ole enam uudis ja sellel määravat mõju aktsiaturgudele praegu ei ole."

Võrdlus

Kuue kuu Euribor on langenud rekordmadalale tasemele

protsentides

ALLIKAS: BLOOMBERG

tega ning kasvuga teistes äriüksustes. Samas on euroala laenude kasv suurenenud, kuid pankade aktsiades pole see veel peegeldunud. Laenukasv võib pankasid aidata, kuid selleks peab laenamine suurenenud vähemalt 8 protsenti aastas.

9. Kindlustusfirmad võivad kannatada. Viimastel aastatel on kindlustusfirmadel läinud hästi, kuid intressimäärade languse tõttu võivad tulemused hakata kannatama. Euroopa madalate intressimäärade mõjust ei pääse ka kõige paremini finantseeritud kindlustusfirmad, nagu näiteks Allianz ja Swisse Life.

10. Pensionikulud suurenevad. Lääneriikides ja seal hulgas Põhjamaades on populaarne töandja pension, kuid madalate intressimäärade tõttu (tootlus languses) on ettevõtted sunnitud oma pensionifondidesse üha rohkem raha kandma. Näiteks Suurbritannias on selliseid ettevõtteid juba 5000 ning kokku ulatus nende defitsiit märtsis üle 400 miljardi euro.

”Euroopa praegust olukorda võib teatud määral kirjeldada ka "imedemaana", sest tegemist on olukorraga, kus intressimäärad ja inflatsioon langevad ning varade hind tõuseb.

RAHA

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank	-	-	-	-	0,20	0,40	0,50/1,5	0,60/1,60	0,70/1,70	-	200
Tallinna Äripank	-	0,00	0,10	0,15	0,35	0,55	0,65	0,75	0,85	-	200
Tallinna Äripank (3)	-	0,00	0,25	0,30	-	0,05	0,1	0,70	1,0	1,40	150
Citadele Pank	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Versobank	0,01	0,01	0,40	0,50	0,60	0,90	1,00	1,20	1,50	1,80	350
DNB	0,10 (7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
Krediidipank	-	0,01	0,10	0,20	0,30	0,80	0,80	1,00	1,30	1,50	100/200 (4)
BIGBANK	-	-	0,45	0,50	0,60	0,80	0,80	1,10	1,40	1,60	500
BIGBANK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BIGBANK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank	-	-	-	-	-	-	-
Tallinna Äripank	0,05	0,05	0,05	0,10	0,15	0,20	200
Citadele Pank	-	-	-	0,05	0,10	1,00	200
Versobank	0,30	0,35	0,45	0,70	0,90	1,1	500
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50	300
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,50	0,70	0,90	100/200 (4)

Kursid on päeva jooksul korrigeeritavad, (3) personaalpankunduse klientidele, (4) internetipangas/kontoris (7) päevalõpu kontojärgilt, Äripanga jooksva hoiuse intressimäär on nüüd 0%

Pankade kontaktandmed

Citadele Pank Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@citadele.ee
BIGBANK Rütüli 23, Tartu, tel 1333, faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee
Versobank Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501

Dnb PANK Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501, e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
Eesti Krediidipank Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0941, faks 661 6037
Tallinna Äripank Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8066, faks 668 8065

BÖRS

Tallinn 27.05

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm. %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,240	1,64	43	9,4	8,8%	0,83	0,8%
Baltika	0,387	-1,28	387	-	-1,9%	1,79	0,0%
Ekspress Grupp	1,310	0,00	-	8,3	10,0%	0,83	3,1%
Harju Elekter	2,840	-4,05	17 629	5,2	16,2%	0,85	5,3%
Merko Ehitus	8,670	0,12	58 320	12,3	9,5%	1,17	7,4%
Nordecon	1,100	0,00	-	17,4	5,6%	0,98	2,7%
Olympic EG	1,890	0,53	359 996	12,6	20,9%	2,63	5,3%
PRFoods	0,718	0,00	-	11,4	6,7%	0,77	41,8%
Pro Kapital Grupp	2,030	-8,56	19 562	-	-26,1%	1,28	0,0%
Silvano FG	1,410	0,00	80 478	6,1	19,3%	1,18	21,3%
Tallink Grupp	0,750	-3,23	133 476	18,5	3,5%	0,65	2,7%
Tin Kaubamaja	6,000	0,00	7 201	12,3	11,4%	1,41	6,7%
Tallinna Vesi	15,500	0,65	74 014	16,1	22,1%	3,56	5,8%
Trigon PD	0,644	7,33	858	-	10,4%	1,20	0,0%
Skano Group	0,850	1,07	85	-	-24,6%	0,72	0,0%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud koondkasumi emattevõtja osa põhjal

Vilnius 27.05

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm. %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,71	0,37	-	11,2	4,8
City Service	1,670	0,00	10,1	0,8	-
Invalda	3,140	0,00	-	0,8	-
Linasa Agro	0,700	0,72	7,3	0,7	-
Panevezio Statybos	1,020	2,82	-	0,5	-
Siauliu Bankas	0,290	0,00	6,7	0,8	-
Snaige	0,334	0,00	-	1,5	-
TEO LT (Telekomas)	1,050	0,00	17,2	2,5	6,5

VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼ 9,2708

EUR/RUB ▼ 56,4100

Austraalia dollar	AUD	1,409	Singapuri dollar	SGD	1,469
Bulgaaria leev	BGN	1,956	Suurbritannia nael	GBP	0,707
Hiina jüaan	CNY	6,734	Sveitsi frank	CHF	1,033
Hongkongi dollar	HKD	8,422	Taani kroon	DKK	7,457
India ruupia	INR	69,579	Tai baat	THB	36,777
Jaapani jeen	JPY	134,370	Tšehhi kroon	CZK	27,404
Kanada dollar	CAD	1,353	Türgi lir	TRY	2,885
Korea won	KRW	1205,120	Ungari forint	HUF	308,800
Norra kroon	NOK	8,426	USA dollar	USD	1,086
Poola zlott	PLN	4,134			
Rumeenia leu	RON	4,448			

TÕUSJA

Sandvik
104,90 SEK
+2,34%

LANGEJA

Trigon Agri
0,94 SEK
-2,08%

Helsingi

aktsia	hind, EUR	muutus eelm. %	P/E	P/B	divid. tootlus
Alma Media	3,00	-0,33	15,8	2,8	4,0
Citycon	2,75	0,15	18,4	1,0	5,4
Elisa Comm.	27,49	1,14	18,8	6,0	4,8
Finnair	2,83	0,35	-	0,7	-
Fortum	17,41	0,00	12,9	1,5	-
HKScan	5,84	1,39	4,7	0,7	8,4
Kesko	33,50	-3,29	-	1,6	4,5
Neste Oil	23,28	0,95	-	2,1	2,8
Nokia	6,75	3,05	-	2,7	-
Olvi	25,75	0,47	17,1	2,9	2,5
PKC Group	22,73	-0,44	-	3,1	3,1
Stockmann	6,98	-0,14	-	0,5	-
Stora Enso	9,65	0,36	-	1,4	-
UPM Kymmene	16,65	0,36	-	1,1	4,2
YIT	6,72	-2,40	14,3	1,5	2,7

Riia

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm. %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindex	6,19	1,31	-	0,5	-
Latvijas Gaze	10,20	2,00	13,5	0,7	-
Olainfarm	8,01	0,00	9,2	1,5	-

BÖRSIKAUBAD

Kütused

USD	27,05
Nafta IPE, bbl	63,37
Nafta NYMEX, bbl	58,26
Mootoribensiin, t	685,50
Diislikütus, t	587,75
Kerge kütteõli, t	583,25
Masuut (1% väävel), t	324,75
Maagaas Henry Hub, btu, USD	2,822

Põllumajandus

nael = 453,59 g	27,05
Kohv NYBOT, USc/nael	125,40
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	347,80
Kakao NYBOT, USD/t	3138,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	109,50
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	362,75

Värvilised metallid

Alumiinium LME	1752
Vask LME	6132
Plii LME	1944
Nikkel LME	12680
Tina LME	15705
Tsink LME	2185

Väärismetallid

Kuld COMEX	1186,79
Plaatina NYMEX	1121,00
Palladium NYMEX	786,75
Höbe COMEX	16,72

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Äripäev panustab algavasse majandustõusu ning ootab oma ridadesse võimekaid ja ambitsioonikaid töötajaid. Oleme Eesti juhtiv ettevõtetele suunatud info pakkuja. Lisaks majandusajalehele oleme aktiivsed internetis, kirjastame raamatuid, korraldame konverentse ja teeme palju muud, mis on kasulik kümnetele tuhandetele Eesti ettevõtjatele. Äripäev on osa Skandinaavia suurimast kirjastuskonsernist Bonnier, kes tegutseb enam kui kümnes riigis.

Äripäev otsib reklaamiosakonda

reklaamimüügi projektijuhti

Tööülesanne

- reklaami müük Äripäeva toodetesse

Pakume

- võimalust teenida Eesti keskmisest kõrgemat palka
- võimalust teha karjääri väärikas Äripäeva kontsernis
- väljaõpet ja tasuta koolitusi
- rõõmsameelseid ja toetavaid töökaaslasi
- võimalust ülisoodsalt sportida ja vaba aega veeta

Ootame

- soovi teha aktiivset müügitööd
- kohusetundlikkust
- pingetaluvust
- arvuti kasutamise oskust

Kasuks tuleb

- müügitöö kogemus
- kõrgharidus

Sooviavaldus ja CV märgusõnaga "reklaamimüügi projektijuht" palume saata **15. juunini** aadressil Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn või e-postiga asso@aripaev.ee. Info telefonil 667 0072, Asso Laido

Peaga töötaja

Äripäev

Peaga töötaja

Äripäeva Infopank koondab endas informatsiooni Eesti ettevõtete ja ettevõtjate kohta, eesmärgiga muuta ärikeskkond Eestis läbipaistvamaks. Kogume avalikest allikatest informatsiooni ettevõtete ja ettevõtjate kohta. Koristame kogutud informatsiooni ühtsesse andmebaasi.

Äripäeva Infopank otsib MÜÜGIKONSULTANTI

Töö kirjeldus:

- Kvaliteetne ja tulemuslik Infopanga Agent aktiivne B2B müük telefoni teel
- Olemasolevate kliendisuhete hoidmine
- Müügiplaanide jälgimine ja täitmine
- Ettepanekute tegemine tööprotsesside efektiivsemaks muutmise osas

Toote kirjeldus:

- Infopank Agent on online infokeskkond, mis annab ligipääsu kõige värskemale infole Eesti ettevõtete ja ettevõtjate kohta.
- See võimaldab saada ülevaadet erinevate ettevõtete majandustulemustest, töötajatest, kontaktidest ja teha ettevõtetevahelisi võrdlusi.
- Agendi vahendusel on hea võimalus läbi viia taustauuringuid äripartnerite, uute töötajate või konkurentide kohta.

Nõudmised kandidaadile:

- Sulle pakub huvi igapäevane vahetu suhtlemine äriklientidega ja aktiivne müügitöö
- Huvi infoteadete vastu ja soov end müügitöös arendada
- Suurepärase eesti keele oskus nii kõnes kui kirjas
- Julgus enesekindlalt suhelda
- Ettevõtlik, kohusetundlik ja kõrgetele tulemustele orienteeritud
- Aus, hooliv ja otsekohene nii iseenda kui ka teiste suhtes
- Positiivne, särav ja edasipüüdlik
- Kasuks tuleb müügivaldkonnas töötamise kogemus, B2B müük

Pakume:

- Neljatunnist tööpäeva (kl 8.45-12.45 või 13.00-17.00)
- Põhjalikku väljaõpet ja järjepidevat koolitust
- Tooteüksuse poolt pakutavaid arenguvõimalusi
- Võimalust ise oma töötasu kujundada ja motiveerivat tulemustasu süsteemi
- Soodsaid sportimisvõimalusi üle Eesti
- 30 kalendripäeva puhkust juulis ja talvist lisapuhkust
- Olla osa kiiresti kasvavast tooteüksusest

Tule intervjuule juunis ja tööle hakka augustis!

Kandideerimiseks palume saata eestikeelne CV koos motiivatsioonikirjaga hiljemalt **14. juuniks** e-posti aadressile konkurss@aripaev.ee märksõnaga „Infopank“. Lisainfo telefonil 667 0042, Merlin Jänes.

Äripäeva infopank

PRIVILEG

AINULT ÄRIPÄEVA LUGEJALE

PRIVILEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. VAATA PAKKUMISI WWW.PRIVILEG.EE

Avasta Privileegi kevadpakkumised! Valik Privileegi pakkumiste seast on õnnestunud ostu garantii.

Vaid
139€

Nautige elu – ILLY kapslepressomasinaga!
Puutetundliku ekraaniga ILLY kapslitega espressomasin Y3 pakub Teile kõrge kvaliteediga kohvi igas olukorras. Soodushind Privileegi kliendile! (tavahind 199 eurot).

Pilet vaid
16€

Ainult sel suvel „Pinguin ja raisakass“.
Privileegi kliendile sooduspilet ja istekohad esimeses viies reas!

Alates
23€

Umami resto suus sulavad 3 käiku!
Kujutle ennast sulnil kevadõhtul istumas sõbralikus hoovis või mugavas siseruumis mõnusa muusika, isuäratava söögi, ägedate jookide ning heade sõpradega.

Alates
89€

Väärtuslik hobi Niitvälja Golfi radadelt.
Kuskilt peab ju „Roheline rada“ algama, ja muidugi juhtub see golfiväljakul PRO ehk professionaalse golfari õpetuste saatel.

Kast
38.10€

Kevade sumistaja: Prosecco!
Ilmateade lubab kaunist kevadet. Olete aiapidudeks valmis? Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

Pilet vaid
13€

Uus elamus: Neil Simoni „Paar sentimeetrit armastuseni“.
Kas tõeline armastus on see, mida me endale ette kujutame, või see, millega me iga päev kokku puutume?

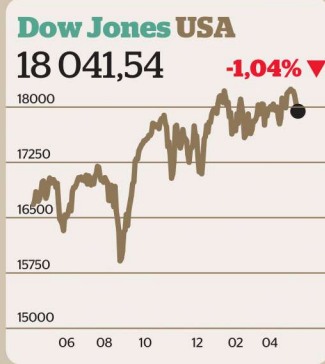
Alates
99€

Eksklusiivne alpaka villast õlasall.
Ilus kingitus beebialpaka villast õlasall, mis teeb maailma kõige pehmemat pai.

Alates
19.99€

Tristariga grillmeistriks ka oma kodus.
Tristari väga hea hinnaga elektrilised lauagrillid on suurepäraseks kasutamiseks eriti seal, kus lahtine tuli on keelatud.

ÄRIPÄEV 28. mai 2015
toimetaja Juhan Lang, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee
reklamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

26.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond D, EUR	13,83	13,56	13,56	8,80	10,30	8,20	16,91	-	47 830 063
Avaroni Privaatportfell B, EUR	15,92	15,92	15,92	3,00	4,96	7,20	9,31	8,35	10 325 423
Avaron Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	12,98	12,98	12,98	4,59	6,23	10,81	-	-	10 409 888

Compensa Life

25.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Balti Kasvuportfell, EUR	-	-	1,53	-	7,10	10,20	11,30	8,90	6 569 252
Võlakirjafond, EUR	-	-	12,34	-	1,10	2,60	3,20	3,70	857 273

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 31.03.2015. Võlakirjafond mahu info on antud seisuga 31.03.2015.

Danske Capital AS

26.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	1,09	1,10	1,10	2,99	5,78	8,70	6,63	4,43	13 764 527
Danske Pension 50, EUR	1,34	1,35	1,35	4,28	9,46	13,42	9,22	5,64	218 718 744
Danske Pension Intress, EUR	0,91	0,92	0,92	1,13	0,68	2,64	3,14	2,79	4 408 806
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,87	1,92	1,89	6,24	16,31	21,83	14,43	9,82	4 928 579
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intress Pluss, EUR	0,79	0,81	0,80	1,75	0,93	1,99	3,02	2,71	490 114

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

LHV Varahaldus

26.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,49	1,50	1,50	2,15	3,71	5,25	5,57	5,05	312 783 661
Pensionifond M, EUR	1,18	1,19	1,19	1,61	2,66	4,51	4,85	4,40	44 620 264
Pensionifond S, EUR	1,25	1,26	1,26	1,43	1,19	4,14	3,60	3,56	51 504 929
Pensionifond XL, EUR	1,29	1,30	1,30	2,71	4,38	5,40	6,53	5,37	75 079 243
Pensionifond XS, EUR	1,16	1,18	1,18	1,43	1,39	4,67	4,06	3,93	14 889 815
Täiendav Pensionifond, EUR	1,47	1,49	1,49	3,15	6,61	7,86	7,77	6,28	6 819 000
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	14,28	14,42	14,42		5,13	-1,59	23,19	17,69	22 029 280,23
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	9,24	9,33	9,33	12,70	12,54	9,56	7,74	3,55	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,90	5,96	5,96	12,70	12,54	9,56	7,74	3,55	1 493 380

Mandatum Life

17.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	121,97	121,36	121,36	-	2,38	1,74	-	-	-
Konservatiivne, EUR	122,67	121,46	121,46	-	5,98	4,50	-	-	-
Tasakaalustatud, EUR	125,39	123,54	123,54	-	9,31	7,43	-	-	-
Progressiivne, EUR	123,31	120,89	120,89	-	12,39	10,49	-	-	-
Agressiivne, EUR	136,15	133,48	133,48	-	14,69	15,23	-	-	-
Investeeringusportfellid:									
Mandatum Life Fixed Income Abs, EUR	149,73	148,99	148,99	-	2,32	2,54	4,12	3,83	-
Mandatum Life Nordic High Yield Abs, EUR	104,53	104,01	104,01	-	1,75	-3,97	-	-	-
Mandatum Life Convertible, EUR	112,42	111,86	111,86	-	7,36	6,88	-	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	147,77	144,87	144,87	-	17,66	18,47	-	-	-

Nordea Pensions Estonia

26.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	1,09	1,10	1,10	5,40	6,58	9,46	8,32	6,65	162 840 290,68
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,94	0,95	0,95	6,72	10,07	14,24	10,8	7,88	17 631 527,16
Nordea Pensionifond B, EUR	0,98	0,99	0,99	4,15	3,92	5,79	5,59	4,89	18 499 455,62
Nordea Pensionifond C, EUR	0,87	0,88	0,88	2,41	0,65	3,94	3,21	3,34	12 356 166,29
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,49	1,52	1,50	8,92	13,34	19,32	14,79	10,42	7 506 703,82
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,79	0,80	0,79	4,19	4,33	7,32	5,57	0	1 402 441,25

Trigon Funds

26.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevat Turgude Finantssektori Fond, EUR	181,67	187,23	185,37	14,28	15,50	5,50	7,63	-	2 676 308
Balti Fond, EUR	16,19	16,77	16,44	9,78	14,72	24,96	13,68	1,31	1 710 322
Uus Euroopa Fond, EUR	26,14	27,07	26,54	10,58	9,56	1,99	15,92	11,62	55 234 871
Venemaa Top Picks Fond, EUR	16,56	17,15	16,81	34,09	68,57	0,47	-3,39	-2,21	7 266 644

ASSEB Varahaldus

26.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,889	0,898	0,898	7,30	11,01	15,81	9,48	5,79	27 898 168,02
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,904	0,913	0,913	2,52	0,32	0,55	1,08	1,63	57 865 570,24
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,898	0,907	0,907	4,40	4,87	5,77	4,17	3,26	20 507 119,00
SEB Progressiivne Pf, EUR	1,098	1,109	1,109	5,36	7,84	10,19	6,78	4,80	406 929 682,58
SEB Aktiivne Pf, EUR	1,167	1,191	1,179	7,66	13,41	20,35	12,19	8,15	19 059 606,07
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,254	1,280	1,267	3,66	4,92	6,56	4,83	4,03	14 125 391,65

ASSEB Pank poolt vahendatavad fondid

26.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,617	1,617	1,617	2,05	0,56	3,26	4,62	4,39	320 060 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	120,508	121,713	120,508	4,59	5,63	9,43	6,74	-	790 400 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	114,776	114,776	114,776	2,72	3,37	5,62	4,04	-	1509 750 000,00
SEB Strategy Growth Fund	135,312	136,665	135,312	8,55	9,79	17,80	11,74	-	384 510 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	127,323	128,596	127,323	6,60	7,82	13,69	9,19	-	604 250 000,00

Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskemahud saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.03.2015.

Fondivalitsejad

Avaron Asset Management Narva mnt 7D, B-korpus, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
AS GA Fund Management Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
LHV Varahaldus AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee

Nordea Pensions Estonia AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
AS GILD Property Asset Management Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, info@gildrealstate.com, www.gildrealstate.com

ASSEB Varahaldus Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
Danske Capital AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee

Maaklerifirmad

Compensa Life Vienna Insurance Group SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee

LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402
Versobank AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
Danske Bank Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104

SEB Enskilda Equities Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802
Mandatum Life Insurance Baltic SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee

4. juunil
ilmub Äripäevas

Grillfest

ERILEHE TEEMAD:

- Avalugu: Saab sööki ja jooki ja priimat pannkooki!
- Kumb on parem: süsi või gaas?
- Grillida võib kõike, ka juustu!
- Grillime Eesti toitu!
- Juubeligrillfest oli kuum ja maitsev
- Grillfest 2015 ajakava
- Suur Sämm in memoriam

Lisatiraaž

3000

eksemplari jagatakse **TASUTA** Grillfestil!

Reklaamide broneerimise ja materjalide esitamise tähtaeg: **28. mai**

Kujundatud reklaamide esitamise tähtaeg: **1. juuni**

Reklaami projektijuht: Kirik-Marius Kukumägi
e-post kirk-marius.kukumagi@aripaev.ee
tel 667 0368 | faks 667 0200

Stefan Andersson: Iga päev tuleb olukorda uuesti hinnata.

ISSN 1406-2585

Tänavu ligemale 1,5 miljoni euroga Äripäeva Investorite TOPis kümnenda koha hõivanud rootslasest väikeinvestor Stefan Andersson on viimastel nädalatel oma positsioone vähendanud.

Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimikirja aktsiate liikumisi.

858,68 -1,22% ▼

perioodi kõrgeim 892,97
perioodi madalaim 731,61

INVESTOR TOOMASE BLOGI

Portfell
Kuidas läheb Toomase investeringutel?

päevane muutus

+0,51%

väärtus
240 828,39 €

41,5% raha
58,5% aktsiad

Investor Toomas on Äripäeva välja mõeldud tegelane, aga tema käsutuses on reaalne raha, mida ta investeerib finantsturgudele. Toomas alustas tegevust 2002. aasta alguses, mil tema käsutusse anti investeerimiseks miljon krooni. Toomase investeerimisotsused langetab Äripäeva börsitoimetuse, investeerimismõtteid jagab investor Toomas Äripäeva tagumisel leheküljel ja veebis.

aktsiate päevane muutus, protsentides

ABB	2,13
Leroy Seafood	1,63
OEG	0,53
Burberry	0,47
iShares Europe Stoxx 600	0,38
Apranga	0,37
Microsoft	0,02
Berkshire Hathaway B-aktsia	-0,65
Apple	-2,2

Viimased tehingud

ostis: 1. aprillil 350 Leroy Seafoodi aktsiat hinnaga 236 Norra krooni tükk. Tehingusumma oli 82 600 krooni ehk ligi 9491 eurot. Aktsiate komisjonitasu oli 123,90 krooni.
müüs: 18. märtsil 200 Leroy Seafoodi aktsiat hinnaga 244,5 Norra krooni aktsia. Komisjonitasu oli 14 eurot. Kasum 1500 eurot.

Sinu arvamus

Kommenteeri Toomase investeerimisotsuseid, jaga oma kogemusi või esita küsimusi veebilehel www.aripaev.ee või e-kirjaga aadressil investor.toomas@aripaev.ee

Mulle sündis vene rahvusest vend

Vene keelt kõnelevatel investoritel on põhjust rõõmustada - läinud nädalal sündis mulle Eesti ainasa venekeelse majandusle-

he Delovõje Vedomosti toimetusenurgas keskealine vend Aleksander Petrovitš. Petrovitš kirjeldab avaloos, et ta kutsuti elu osalt minu eeskujul. Talle avaldas muljet, et 13 aasta jooksul finantsturgudel madistades olen suutnud oma vara peaaegu neljakordistada. Delovõje Vedomosti tegijad rõhutavad, et maimuke ei pretendeeri sarnaselt minuga professionaalseks investori. Pigem on toimetuse eesmärk tõestada, et mõislikult toimetades ja piisava huvi korral on võimalik ka inimesel tänavalt oma pensionipõlv edukalt kindlustada.

Selgub, et kui rahvus kõrvale jätta, on meile sattunud üsna sarnased geenid. Me mõlemad oleme ettevõtjad. Mina olen Tallinna väikese IT-firma osanik ja Petrovitš kirjeldab ennast samuti kui väikefirma omanikku, kel on õnnestunud börsiinvesteeringuteks kõrvale panna 50 000 eurot.

Ambitsioonid on suured. Ei maksa arvata, et väikevend minust vähem ambitsioonikas oleks. Mina seadsin alustades eesmärgi teenida 30 aasta jooksul 12% tootlust, mille õnnestumisel muutuks 64 000 eurot 2 miljoniks euroks. Tõsi, kui mina olen algusest peale tegutsenud päris rahaga, siis Petrovitš hakkab paigutama virtuaalset raha.

Ta soovib hakatuseks oma virtuaalraha kahekordistada. Petrovitš tunnistab, et loomulikult sooviks ta sellega hakkama saada niipea kui võimalik, ent seab esialgu ajaperspektiiviks kümme aastat. Tema strateegia on osta fundamentaalselt tugevaid ettevõtteid, mis soovitatavalt maksaks ka dividende.

Petrovitš kirjeldab ennast kui riskiteadlikku ja konservatiivset investorit, kes ei võta suurt tulu taga ajades otsuseid vastu uisapäisa. Samuti ei ole tal enda sõnul ei

← ALEKSANDR PETROVIČ teeb tehinguid virtuaalrahaga.

aega ega kavatsust iga päev turge jälgida, vaid valdavalt katsub ta minu eeskujul kasutada portfelli kasvatamisel "osta ja hoiu" strateegiat. Muidugi ei välista see vajadusel kiireid ostu- või müügitehinguid.

Kõigist tehingutest lubab ta vahetult Delovõje Vedomosti veebisaidil märku anda ning pikemaajad portfelli analüüse saab kord kuus lugeda nii veebist kui ka paberlehest.

Petrovitš sunnib pingutama. Kindlasti hoian venna tegemistel pingsalt silma peal ning kahtlemata saan peagi nii mõnelgi puhul temalt ka enda portfelli kasvatamise kohta häid ideid. Samuti annab Petrovitš mulle lisamotivatsiooni olla tulevikus veelgi parem eeskuju.

Kuigi tunnen vennaraasu ambitsioonide üle uhkust ja loodan tema investeeringutele kiiret täppiminekut, siis mõõnan, et neil päevil on minu hinge pugenud ka teatav ärevuseus. Mis saab siis, kui vend osutub minust edukamaks? Oskab väiksema riski juures suuremat tulu teenida või annab mulle peagi teadmiste poolest silmad ette? Vend või mitte, teiseks jäämist minu kapitalistlik hing endale lubada ei saa.

TOORMETURG
Iraak suurendab järsult nafta ekspordi

Iraak kasutab OPECi strateegiat selleks, et globaalsel naftaturul oma turuosa kaitsta.

Riik plaanib järgmisel kuul oma naftaeksporti suurendada 26 protsendi võrra, 3,75 miljonile barrelele päevas, selgub tarneplaanidest. Kuigi tarneplaanid ei ole tootmismah-tude garantiiks, annavad need siiski mingi ülevaate, mis võiks tulevikus juhtuma hakata. See annab signaali, et OPECi strateegia, mille järgi turuosa vähenemise vältimiseks tootmist ei vähendata, on laienemas. Iraagist tuleb seega päevas 800 000 barreli rohkem naftat. Ainuüksi see number on suurem kui näiteks kogu Katari tootmine. Arvatakse, et OPECi 5. juunil toimival kohtumisel erilisi muutusi ei tule ja tootmismah-t jäetakse samaks.

PANE TÄHELE

Tallinna Vesi kinnitas dividendi. A-aktsia omanikele makstakse 0,90 eurot ja B-aktsia omanikele 600 eurot aktsia kohta.

Närviline õhkkond USA-s. USA aktsiad tegid üleile kolme nädala suurima languse ja dollar tõusis. Jaapani jeeni suhtes 8 aasta kõrgeimale tasemele.

PRFoodsi koosolek. Täna selgus akt-sionäride korralisel üldkoosolekul tuleb muu hulgas otsustamisele aktsiakapitali vähendamine.

Loe veebist

Värsked börsiuudised www.aripaev.ee/bors
Turgude ülevaade investor.aripaev.ee

JUHI OSKUSED 3

- 1. päev – 18. august
- 2. päev – 19. august
- 3. päev – 9. september

Äripäev

Info ja registreerimine: **Kaire Kaljur**, telefon 667 0440, e-post kaire.kaljur@aripaev.ee

Koolitaja on **IVAR LUKK**

PÄEVAGA

Kuidas juhtida inimesi, meeskonda ja iseennast?

Koolituse hind 879 eurot +km